

การศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

ชามูเอล นุ่นทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรี
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**A STUDY OF NEED IN MUSIC LEARNING OF
MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS AT DEEBUK
PANG-NGA WITTAYAYON PANG-NGA PROVINCE
UNDER SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 14**

SAMUEL NUNTHONG

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for Master of Arts in Music
Academic Year 2014
Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University**

ชื่อเรื่อง ศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิบลูกฟุ้งงาวิทยายน
จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14

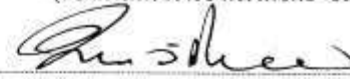
ชื่อผู้วิจัย ชามูเอล นุ่นทอง
สาขาวิชา ดนตรี
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวีโรจน์

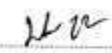
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท ชันศิริ)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวีโรจน์)

กรรมการ
(อาจารย์กัชร กาญจนถาวร)

กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์จ๊ะระพันธ์ อ่อนเดือน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง การศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิวกุงวิทย์วิทยาเขต
จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 14

ชื่อผู้วิจัย ชามูเอล นุ่นทอง

สาขาวิชา คณิตศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิวกุงวิทย์วิทยาเขต จังหวัดพังงา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานค่าระดับ และแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา

ผลการวิจัยพบว่าความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ด้านสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ความต้องการ คณิตศาสตร์สากล

Title **A Study of Need in Music Learning of Matthayomsuksa 1
Students at Deebuk Pang-nga Wittayayon Pang-nga Province
under Secondary Educational Service Area Office 14**

Author **Samuel Nunthong**

Program **Music**

Major Advisor **Associate Professor Dr.Manat Wattanachaiyot**

Co-advisor **Assistant Professor Banjong Cholwirot**

Academic Year **2014**

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the need in music learning of Matthayomsuksa 1 students at Deebuk Pang-nga Wittayayon Pang-nga Province under Secondary Educational Service Area Office 14. The sample included 132 Matthayomsuksa 1 students. Data was collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and was statistically analyzed in percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

The findings revealed that the need in music learning of Matthayomsuksa 1 students at Deebuk Pang-nga Wittayayon Pang-nga Province under Secondary Educational Service Area Office 14 was generally found at the high level. After item analysis, the one with the highest mean was teachers or related persons followed by educational institute, and instruction.

Keywords : Need, Music

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์การศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนดื่บูกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาท ขวัญประดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวรุช โกศล ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมสันต์ วงศ์วรรณและอาจารย์กำจร กาญจนถาวร ที่ได้ให้ความเมตตาตลอดเวลาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัยจนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ ขอขอบคุณ คณะครู ผู้บริหารและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดื่บูกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณของพระเจ้า คุณตาคุณยาย คุณแม่ อาจารย์สุพจน์ เสาวพงศ์ อาจารย์ชุมพล กุมารจันทร์ อาจารย์มิ่งคล กุมารจันทร์ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้การอบรมสั่งสอน ปลุกฝังความใฝ่รู้ในการศึกษา พร้อมทั้งให้กำลังใจขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่าน ขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมห้องและน้อง ๆ ทุกคนที่ได้ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนประสบผลสำเร็จ

ชามูเอล นุ่นทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ.....	6
ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	7
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี.....	10
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2551.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	71
อภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	84
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	86
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	91
ภาคผนวก ง แบบตอบรับและบทความวิจัย.....	100
ประวัติผู้วิจัย.....	114

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 คนตรี มาตรฐาน ศ 2.1.....	21
2	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 คนตรี มาตรฐาน ศ 2.2.....	30
3	จำนวนและคำร้อยละสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
4	จำนวนและคำร้อยละสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
5	จำนวนและคำร้อยละสถานภาพด้านครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
6	จำนวนและคำร้อยละสถานภาพด้านครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	62
7	จำนวนและคำร้อยละสถานภาพด้านครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	64
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14.....	65
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตาม ตัวแปรด้านการจัดการเรียนการสอน.....	66
10	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปร ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี.....	67
11	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้าน ผู้เรียน.....	68
12	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านครูผู้สอน หรือ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านสถานศึกษา.....	69

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2	แสดงลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์.....	8
3	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม.....	51

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนจัดเป็นวิชาพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติว่าด้วยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 จะอยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ โดยจัดเป็นวิชาพื้นฐาน นักเรียนแต่ละคนในแต่ละช่วงชั้นต้องเรียนและยังได้แฝงอยู่กับกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือกิจกรรมชุมนุมที่หลักสูตรได้เปิดกว้าง เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้เพิ่มเติมในรูปแบบของกิจกรรมภาคปฏิบัติเป็นหลัก ทั้งนี้โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสอนนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 พบว่า มีนักเรียนให้ความสนใจต่อการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มชุมนุมดนตรีประเภทต่างๆ ตามแต่ความพร้อมของแต่ละสถานศึกษาที่สามารถเปิดสอนได้ ซึ่งมีชื่อแตกต่างกันไป เช่น กิจกรรมดนตรีสากล กิจกรรมวงโยทวาทิตและกิจกรรมดนตรีโฟล์คซอง เป็นต้น สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการดนตรี ครั้งที่ 5 และในการเรียนดนตรี การเล่นหรือปฏิบัติดนตรีเป็นกิจกรรมที่เด็ก ให้ความสนใจ เพราะเป็นการแสดงความสามารถ เป็นการแสดงความภูมิใจให้กับผู้เรียนเองและทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีความสามารถในการปฏิบัติทักษะการเล่นดนตรี ไม่ว่าจะเป็นเวลาเรียนในห้องซ้อมดนตรีหรือการเล่นรวมวง ย่อมต้องการความพร้อมเพียงและเข้าใจในหน้าที่ของตนเองเสมอ ผลจากการเล่นดนตรี คือ เด็กมีโอกาสดำเนินการเรียนรู้แนวคิดทางด้านดนตรี โดยใช้ทักษะการเล่นดนตรีเป็นสื่อ มีความรู้ความเข้าใจทางด้านดนตรี มีการแสดงออกโดยการเล่นซึ่งหมายถึงผู้เล่นต้องรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบทางดนตรีไปด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเล่นดนตรี จึงเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนควรได้ปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ด้านเนื้อหาและแนวคิดด้านดนตรีและเป็นการพัฒนาทักษะการเล่นดนตรีของผู้เรียน ทั้งในการเล่นเดี่ยวและการเล่นดนตรีรวมวง (กุมารี สุวรรณสิงห์, 2543, น.1) อีกทั้งยังช่วยขัดเกลาให้ผู้เรียนเป็นคนอ่อนโยน ความเป็นตัวของตัวเอง มีจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีอายุประมาณ 13-17 ปี หรือในระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งเป็นวัยที่สดใสมีพลัง มีความสนใจและมีความต้องการในการแสดงออก ซึ่งถ้าไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการแสดงออกถึงความสามารถที่มีอยู่ ก็จะไม่เกิดการคิดสร้างสรรค์หรือถูกกดแรงขับลง ทำให้ไม่เกิดการพัฒนาศักยภาพของตน

การเรียนรู้แนวใหม่ของระบบการศึกษาไทย ได้จัดให้เด็กทุกคนมีโอกาสที่จะได้เรียนวิชาดนตรี เพราะดนตรีเป็นเครื่องมือที่จะเปลี่ยนบรรยากาศของการศึกษา ดนตรีจะส่งเสริมให้เด็กไทยมีความเฉลียวฉลาด มีความรู้สึกที่ดี มองโลกในแง่ดี มีความรอบคอบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดนตรีบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ก็คือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545, น.45) สิ่งที่เป็นในการเรียนดนตรี คือ กิจกรรมการเล่นดนตรี เมื่อเด็กได้เล่นดนตรีแล้วเด็กจะเกิดความเบิกบานใจ ปัญญาจะเกิดตามมา ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้น ครูผู้สอนจะต้องเลือกสรรเครื่องดนตรีที่จะให้ผู้เรียนได้ฝึก ดนตรีเป็นศิลปะของการแสดงทางอารมณ์ ถ่ายทอดความรู้สึกออกมา ดนตรีเป็นเพื่อนในยามสุข ดนตรีเป็นเพื่อนในยามเหงา ดนตรีเป็นเพื่อนในยามเศร้า ดนตรีเป็นบรรยากาศในยามรื่นเริง ดนตรีเป็นที่ระบายอารมณ์ การแสดงออกทางอารมณ์ และเป็น การผ่อนคลายความเครียด ความอัดอัด แก้ปัญหาไม่ได้หรือในยามทุกข์ระทม ดนตรีเป็นยาวิเศษไม่ต้องดื่มกิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับสั่งว่า “ดนตรีช่วยจัดความเจ็บปวดระหว่างวัน” (สุกรี เจริญสุข, 2544, น.19) ดนตรีเป็นความรู้คู่ชีวิต เป็นหุ้นส่วนของชีวิตที่ทุกคนต้องรู้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วควรจะเรียนรู้ดนตรีตั้งแต่เยาว์วัยเพราะดนตรีจะต้องเรียนจนเป็นภาษาแม่ เรียนจนติดตัวไปตลอดชีวิต เพื่อว่าเด็กจะมีไว้ติดตัวสามารถนำไปใช้เมื่อใดก็ได้เหมือนกับภาษา ของเด็กที่เกิดในต่างจังหวัดที่สามารถใช้ได้ทันทีเมื่อมีโอกาส ซึ่งดนตรีก็เป็นเช่นนั้นเพียงแต่เด็กไทยไม่มีโอกาส เพราะไม่ได้เรียนรู้ ยิ่งช้ายิ่งเสีย หากว่าเด็กเติบโตขึ้น โดยที่ไม่มีโอกาสได้เรียนดนตรีเลย ดนตรีก็อาจกลายเป็นวิชาท่องบ่นไปทันที เรียนแล้วลืม เรียนแล้วเล่นไม่ได้ เพราะอวัยวะต่าง ๆ ได้พัฒนาไป โดยไม่ได้เรียนรู้ ไม่สามารถที่จะหลอมให้เป็นหุ้นส่วนของชีวิตได้ (สุกรี เจริญสุข, 2544, น.55) ในการสอน วิชาศิลปะได้มีการแบ่งเวลาเรียนระหว่างสาระทัศนศิลป์ สาระดนตรี และสาระนาฏศิลป์ นั้น มีผู้แสดงความเห็น ไว้ว่า การสอนดนตรี ที่เป็นส่วนหนึ่งของวิชาศิลปะนั้น หมายถึง การสอนให้นักเรียนได้เกิดความคิดริเริ่ม แต่มุมมองของนักการศึกษาด้านดนตรีบางส่วนเห็นว่าเป้าประสงค์ปลายทางที่สำคัญยิ่งในการเรียนการสอนดนตรีของทุกระดับชั้น คือ การจัดกิจกรรมดนตรีโดยใช้ทักษะดนตรีเป็นแกน ได้แก่ การจัดให้มีกิจกรรมดนตรีโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามทักษะดนตรีให้ครบถ้วน คือ การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การเล่น การสร้างสรรค์ การอ่านและที่สำคัญคือ ความคิดของผู้สอน ในเชิงสร้างสรรค์ต่อการจัดกิจกรรมดนตรีให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2535, น.22) และนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอายุระหว่าง 12-15 ปี เป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น สามารถคิดถึงสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล พื้นฐานทางความคิดจะติดตัวไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ พัฒนาการของเด็กวัยนี้เริ่มมีความลึกซึ้งทั้งในด้านแนวความคิด

และทักษะด้านดนตรี เด็กสามารถแสดงความรู้สึกตามบทเพลงได้มากขึ้น เน้นลีลาของเพลงไม่ว่าจะเป็นการร้องหรือการเล่นเครื่องดนตรีเป็นแนวคิดและทักษะที่เด็กสามารถเข้าและปฏิบัติได้ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2532, น.5)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดื่บุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 เพื่อศึกษาถึงสภาพความต้องการและแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาดนตรีสากล แม้ว่าการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของโรงเรียนนั้นได้บรรจุวิชาดนตรีให้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้วก็ตาม แต่การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ และทำความเข้าใจได้ฝึกฝนปฏิบัตินั้นยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และมีอุปสรรคปัญหาหลายประการในด้านการเรียนดนตรีสากล เช่น เวลาเรียน อุปกรณ์เครื่องดนตรีและงบประมาณยังไม่เพียงพอ รวมไปถึงผู้บริหารหรือฝ่ายวิชาการของโรงเรียนยังให้ความสำคัญต่อดนตรีไม่เทียบเท่าวิชาการด้านอื่น ๆ และเพื่อให้ทราบถึงความต้องการตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักสูตร และวัตถุประสงค์ที่ได้จัดวางไว้อย่างต่อเนื่องต่อไป รวมทั้งเพื่อให้สถานศึกษาตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงคุณค่าของดนตรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดื่บุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องดนตรี ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนดื่บุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต14 อำเภอเมือง จังหวัดพังงา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำนวน 132 คน โดยใช้การเทียบตารางกำหนดขนาดตัวอย่างกลุ่มประชากรของ R.V.Krejcie และ D.W.Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.43)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ข้อมูลสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องดนตรี ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านสถานศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ผลการศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต14
2. ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ อันจะเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้า วิจัย และปรับปรุงกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์สากลต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

สภาพความต้องการ หมายถึง ความต้องการหรือสิ่งที่นักเรียนพึงประสงค์ต่อการเรียนวิชา
คณิตศาสตร์

วิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง วิชาที่อยู่ในสาระคณิตกรุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

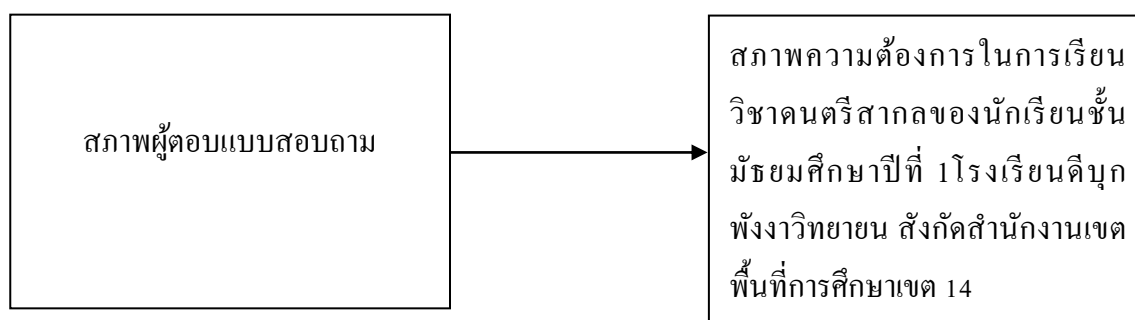
โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน หมายถึง โรงเรียนที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิวกิงวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่วิจัยยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษาในงานวิจัย
 - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
 - 1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
 - 1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิต
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2551
 - 2.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตในโรงเรียนมัธยม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษาในงานวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

ความหมายของความต้องการที่มีผู้วิจัยอื่น ๆ ให้ความหมาย

ความสุขหรือความพึงพอใจในชีวิตของคนจะเกิดขึ้นได้เมื่อคนนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการของตน (สุรกุล เจนอบรม, 2534, น.390)

พัชนี ขนิษฐวงศ์ ได้รวบรวมคำนิยามเกี่ยวกับความหมายของคำว่า ความต้องการ (need) ไว้ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2523) ได้แบ่งความต้องการออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย (physiological or biological needs) ซึ่งเกิดขึ้นจากภายในร่างกาย ได้แก่ ความต้องการอาหาร ความต้องการอากาศ น้ำ ความต้องการทางเพศ และความต้องการทางด้านจิตใจ (psychological needs) ซึ่งเกิดขึ้นจากสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก และความมีชื่อเสียง

ชาลาลูมิ ไชยบุรี (2532) ได้แบ่งความต้องการของเกษตรกรออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความต้องการที่เกษตรกรรู้สึกว่ามีความต้องการ เช่น เกษตรกรต้องการผลผลิตที่มีราคาสูง ต้องการความช่วยเหลือเรื่องปัจจัยการผลิต ต้องการให้ราชการช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ
2. ความต้องการที่เกษตรกรไม่รู้สึกว่าตนเองต้องการ แต่เกิดจากนักวิชาการหรือเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมวิเคราะห์สภาพปัญหาที่แท้จริง

วิรัช กงคะจันทร์ (2535) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง สภาพที่บุคคลยังขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งและมุ่งให้ได้มาซึ่งสิ่งนั้น สภาพที่บุคคลขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็คือ ช่องว่างอันเกิดจากสิ่งที่มีอยู่มีอยู่กับสิ่งที่บุคคลปรารถนา

วิจิตร อวระกุล (2537) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ หมายถึง ภาวะที่บุคคลยังขาดหรือยังไม่ได้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง และมีความต้องการที่จะมี หรือให้ได้มาซึ่งสิ่งเหล่านั้น ความต้องการนี้หากยังไม่ได้รับให้เป็นที่น่าพอใจตามสมควรแล้ว จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ การพัฒนาต่างๆ เป็นอย่างยิ่ง

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

1. ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow Hierachy of Needs) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยเบรนดิส์ เป็นทฤษฎีที่รู้จักกันมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งระบุว่าบุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากระดับพื้นฐานที่สุดไปยังระดับสูงสุด

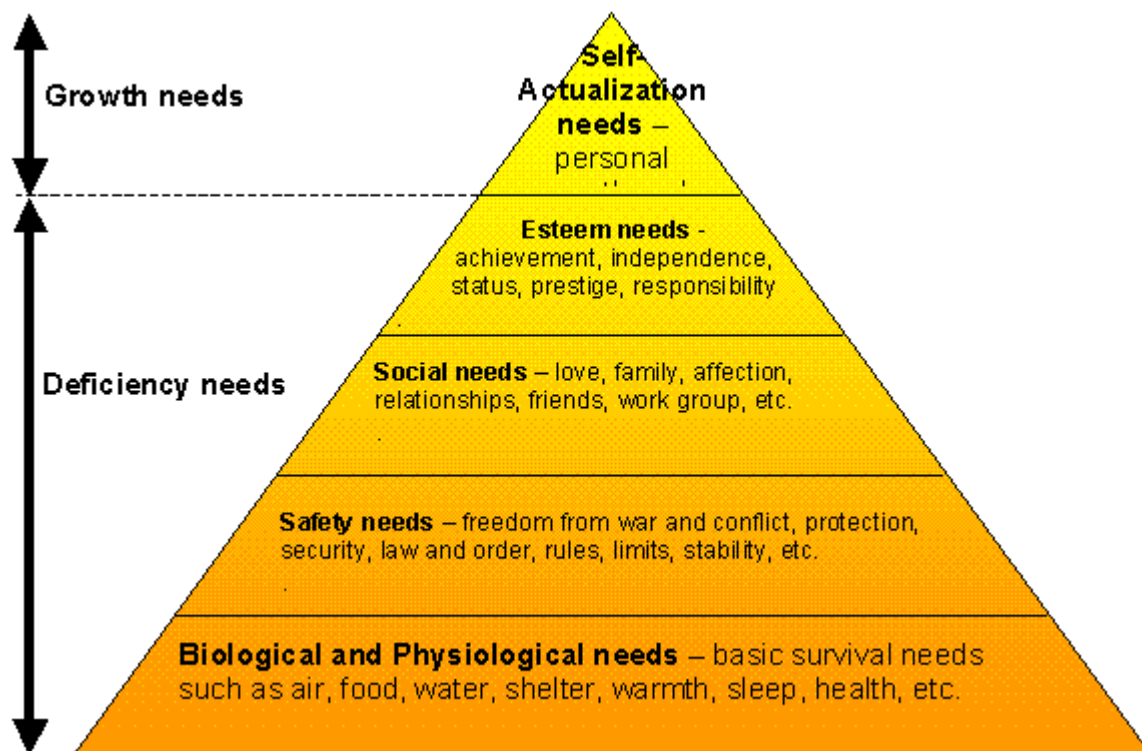
1.1 กรอบความคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้มีสามประการ คือ

1.1.1 บุคคลเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุจูงใจต่อพฤติกรรม ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการสนองตอบเท่านั้นที่เป็นเหตุจูงใจส่วนความต้องการที่ได้รับการสนองตอบแล้วจะไม่เป็นเหตุจูงใจอีกต่อไป

1.1.2 ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขั้นเรียงตามความสำคัญ จากความต้องการพื้นฐาน ไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน

1.1.3 เมื่อความต้องการลำดับต่ำได้รับการสนองตอบอย่างดีแล้ว บุคคลจะก้าวไปสู่ความต้องการลำดับที่สูงขึ้นต่อไป

มาสโลว์ เห็นว่าความต้องการของบุคคลมี 5 กลุ่มจัดแบ่งได้เป็น 5 ระดับจากระดับต่ำไปสูง เพื่อความเข้าใจมักจะแสดงลำดับของความต้องการเหล่านี้ โดยภาพ ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์

2. ความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์

2.1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการ ลำดับต่ำสุดและเป็นพื้นฐานของชีวิต เป็นแรงผลักดันทางชีวภาพ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย หากพนักงานมีรายได้จากการปฏิบัติงานเพียงพอ ก็จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยมีอาหารและที่พักอาศัย เขาก็จะมีกำลังที่จะทำงานต่อไป และการมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม เช่น ความสะอาด ความสว่าง การระบายอากาศที่ดี การบริการสุขภาพ เป็นการสนองความต้องการในลำดับนี้ได้

2.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างไม่ขาดแคลนแล้ว หมายถึง ความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากอันตรายทั้งทางกายและจิตใจ ความมั่นคงในงาน ในชีวิต และสุขภาพ การสนองความต้องการนี้ต่อพนักงานทำได้หลายอย่าง เช่น การประกันชีวิตและสุขภาพ กฎระเบียบข้อบังคับที่ยุติธรรม การให้มีสภาพแรงงาน ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2.3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว คนเราจะต้องความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม

2.4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) เมื่อความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้างการนับถือตนเอง ชื่นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ ความรู้สึกมั่นใจในตัวเองและเกียรติยศ ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูง งานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน โอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ เป็นต้น

2.5 ความต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิต (Self-actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุด คือต้องการจะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด ความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพและการทำงาน เป็นต้น

มาสโลว์แบ่งความต้องการเหล่านี้ออกเป็นสองกลุ่ม คือ ความต้องการที่เกิดจากความขาดแคลน (deficiency needs) เป็นความต้องการระดับต่ำ ได้แก่ความต้องการทางกายและความต้องการความปลอดภัย อีกกลุ่มหนึ่งเป็นความต้องการก้าวหน้าและพัฒนาตนเอง (growth needs) ได้แก่ความต้องการทางสังคม เกียรติยศชื่อเสียง และความต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิต จัดเป็นความต้องการระดับสูง และอธิบายว่า ความต้องการระดับต่ำจะได้รับการสนองตอบจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ส่วนความต้องการระดับสูงจะได้รับการสนองตอบจากปัจจัยภายในตัวบุคคลเอง

ตามทฤษฎีของมาสโลว์ ความต้องการที่รับการตอบสนองอย่างดีแล้วจะไม่สามารถเป็นเงื่อนไขของใจบุคคลได้อีกต่อไป แม้ผลวิจัยในเวลาต่อมาไม่สนับสนุนแนวคิดทั้งหมดของมาสโลว์ แต่ทฤษฎีลำดับความต้องการของเขา ก็เป็นทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในการอธิบายองค์ประกอบของแรงจูงใจ ซึ่งมีการพัฒนาในระยะหลัง ๆ

3. ทฤษฎีความต้องการของแอลเดอ เฟอร์ (Alderfer's Modified Needs) ซึ่งได้ให้ทฤษฎีที่เรียกว่า E.R.G (Existence - Relatedness- Growth Theory) โดยแบ่งความต้องการของบุคคลออกเป็น 3 ประการ คือ (Feildman and Arnold, 1983, p.110) ความต้องการมีชีวิตอยู่ (Existence needs) ความต้องการสัมพันธ์ภาพกับคนอื่น (Relatedness needs) และ ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth needs)

4. ทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray's Manifest Needs Theory) ที่สามารถอธิบายได้ว่า ในเวลาเดียวกันบุคคลอาจมีความต้องการด้านใดด้านหนึ่งที่จำเป็นและสำคัญเกี่ยวกับการทำงานซึ่งมีอยู่ 4 ประการ คือ ความต้องการความสำเร็จ (Needs for achievement) ความต้องการ มิตรสัมพันธ์ (Needs for affiliation) ความต้องการอิสระ (Needs for autonomy)

5. ทฤษฎีความต้องการหรือแรงจูงใจของแมคคลีแลนด์ (McClelland Achievement Motivation Theory) เป็นทฤษฎีที่บุคคลมุ่งความต้องการเฉพาะอย่างมากกว่าความต้องการอื่น ๆ ความต้องการความสำเร็จเป็นความปรารถนาที่บรรลุเป้าหมายซึ่งมีลักษณะท้าทาย ทฤษฎีนี้ทำความเข้าใจถึงรูปแบบการจูงใจความต้องการพื้นฐาน 3 ประการ คือ ความต้องการอำนาจ (Needs for power) ความต้องการผูกพัน (Needs for affiliation) ความต้องการความสำเร็จ (Needs for achievement)

สรุปทฤษฎีความต้องการคือ มนุษย์ต้องการตอบสนองความรู้สึกรู้สึกขึ้นพื้นฐานของตนเองที่ทำให้มีระดับความพึงพอใจทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตามลำดับความสำคัญที่มนุษย์แต่ละคนกำหนดขึ้น ดังนั้นเพื่อให้มนุษย์ตอบสนองต่อแรงกระตุ้นและสิ่งเร้าภายในจิตใจจึงเกิดทฤษฎีความต้องการในการอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ขึ้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี

ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ ได้สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีที่นิยมในวงการศึกษาดนตรีสากล ซึ่งได้แก่ การสอนดนตรีของโคดาย (Kodaly Approach) ดาลโครซ (Dalcroze Approach) ออร์ฟ (Orff Schulerwerk) ซูซูกิ (Suzuki Method) และมอนเตสซอรี (Montessori)

1. การสอนดนตรีของโคดาย (Kodaly Approach)

โซลตาน โคดาย (Zoltan Kodaly, p.1882-1967) นักการศึกษาดนตรีและผู้ประพันธ์เพลงคนสำคัญของฮังการี ซึ่งมีหลักการสอนดนตรีโดยการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก เน้นการสอนร้องเพลงเป็นหลัก การร้องเพลงเป็นการใช้เสียงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติซึ่งเด็กคุ้นเคยอยู่แล้ว ฝึกควบคู่กับการอ่านโน้ต จนสามารถอ่านและเขียนโน้ตดนตรีได้ โคดายมีความคิดว่าดนตรีสำหรับเด็กมีความสำคัญและต้องพัฒนาเช่นเดียวกับภาษา เด็กควรฟังดนตรีก่อนแสดงออกทางการร้องหรือการเล่น และเมื่อเขามีประสบการณ์เพียงพอก็สามารถฝึกการอ่านและเขียนภาษาดนตรีได้ โคดายมีวิธีการใช้สัญลักษณ์มือในกิจกรรมการสอน และใช้การอ่านโน้ตด้วยระบบซอล-ฟา ซึ่งมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ซึ่งสามารถฝึกสอดประสานทางดนตรีผู้เรียนได้ทั้งเรื่องจังหวะ ระดับเสียง ทำนอง และการประสานเสียง โดยการร้องเพลงตามแบบฝึกหัดของโคดายซึ่งมีการแบ่งเป็นระดับชั้นต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2. การสอนดนตรีของดัลโครซ (Dalcroze Approach)

เอมิล ชาคส์ ดัลโครซ (Emile Jaques Dalcroze , p.1865 – 1950) ผู้ประพันธ์เพลงและนักดนตรีศึกษาชาวสวิส ดัลโครซมีหลักการสอนดนตรีโดยใช้การเคลื่อนไหวจังหวะเพื่อตอบสนองต่อเสียงดนตรี ใช้ชื่อว่า “ยูริธึมมิก” (Eurhythmics) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตั้งใจฟังเสียงอย่างมีสมาธิและตอบสนองต่อองค์ประกอบของดนตรีง่าย ๆ ในเรื่อง จังหวะ ระดับเสียง ความดังเบา ความยาวสั้น นอกจากนั้นดัลโครซยังใช้หลักการสอนโซลเฟจ (Solfege) ซึ่งเป็นการฝึกการอ่านและการฟังเพื่อจดจำระดับเสียงต่าง ๆ บนบรรทัดห้าเส้น รวมถึงกิจกรรมอิมโพรไวเซชัน (Improvisation) ซึ่งเป็นการปฏิบัติกิจกรรมทางดนตรีในทันทีทันใด โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเอง ซึ่งช่วยส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามพัฒนาการของเด็ก วิธีสอนตามแนวทางของดัลโครซนี้ได้ชี้เด่นชัดว่ามีการให้ความสำคัญของการฝึกโสตประสาททางด้านต่าง ๆ เช่น จังหวะ ระดับเสียงความแตกต่างของเสียง โดยใช้กิจกรรมการสอนยูริธึมมิกการสอนโซลเฟจ และการอิมโพรไวเซชันเป็นสื่อและมีลำดับขั้นตอนจากง่ายมาหายากตามพัฒนาการของเด็ก

3. การสอนดนตรีของออร์ฟ (Orff Schulerwerk) คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff, p.1895 - 1982) นักประพันธ์เพลงและนักดนตรีศึกษาชาวเยอรมัน ผู้คิดค้นวิธีการสอนดนตรีผ่านสื่อการสอนที่เป็นเครื่องดนตรีระนาด แต่หลักการสำคัญไม่ได้อยู่ที่การที่เด็กเล่นดนตรีระนาดเป็นอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมและเนื้อหาที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ออร์ฟมีความเชื่อว่าดนตรีเบื้องต้นสำหรับเด็กนั้นควรเป็นดนตรีที่สามารถแสดงออกได้โดยง่าย การสอนของเขารวมเอาดนตรี การเคลื่อนไหว และการพูดเข้าด้วยกัน ในการปฏิบัติเขาได้เน้นเรื่องจังหวะในการฝึกเบื้องต้น และกิจกรรมสร้างสรรค์อิสระโดยเป็นการร้องเพลง การเคลื่อนไหว การเล่นเครื่องดนตรีระนาดที่มีระดับเสียงต่าง ๆ ซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้จังหวะ ระดับเสียง การอ่าน โน้ต การประสานเสียง รูปแบบบทเพลง สีสันเสียง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัญลักษณ์ดนตรีไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นการฝึกโสตประสาททางดนตรีด้านต่าง ๆ ด้วยการฟัง การร้อง และการบรรเลงเครื่องดนตรีโดยตรง

4. การสอนดนตรีของซูซูกิ (Suzuki Method) ชินอิชิ ซูซูกิ (Shinichi Suzuki, p.1898 – 1998) นักการศึกษาและครูไวโอลินชาวญี่ปุ่น เป็นเวลากว่า 50 ปีมาแล้วที่ซูซูกิพบความจริงเกี่ยวกับการเรียนภาษาแม่ของเด็กทั่วโลกและได้นำมาพัฒนาให้เข้ากับการเรียนดนตรี ซูซูกิได้สังเกตว่าเด็กสามารถพูดภาษาของตนเองได้ก่อนที่จะเรียนการอ่านและการเขียน เป็นเพราะการฟังและการเลียนแบบนั่นเอง ดังนั้นการฟังดนตรีต้นฉบับ การเลียนแบบครูและการทำซ้ำบ่อย ๆ เด็กย่อมสามารถให้บรรเลงเครื่องดนตรีได้อย่างดี ซูซูกิได้คัดเลือกบทเพลงในระดับต่าง ๆ ตามความยากง่าย ในวิธีการเรียนของซูซูกิ เด็กเรียนรู้สาระดนตรีต่าง ๆ และการปฏิบัติดนตรีมากกว่าเทคนิคต่าง ๆ การคัดเลือกบทเพลงในแบบฝึกหัดของซูซูกิได้นำเสนออย่างเป็นขั้นตอนและ

มีกระบวนการพัฒนา ต้องปฏิบัติด้วยความสม่ำเสมอ มาตรฐานของบทเพลงฝึกรมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนดนตรีขั้นสูงขึ้น แม้ชุกก็จะได้เน้นการฝึกโสตประสาทในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับวิธีของโคคาย ออร์ฟ และคาลโครซ แต่เมื่อพิจารณาถึงวิธีการของเขาแล้วจะพบว่ามีการเน้นขั้นตอนของการฟังเป็นพื้นฐานแรก จากนั้นจึงเป็นขั้นตอนของการปฏิบัติเครื่องดนตรี ซึ่งนับว่าเป็นการฝึกโสตประสาทและนำมาปฏิบัติบนเครื่องดนตรีโดยตรง และสามารถประเมิผลได้จากการเล่นเครื่องดนตรีนั่นเอง

5. การสอนดนตรีแบบมอนเตสซอรี (Montessori) แพทย์หญิงมาเรียมอนเตสซอรี ผู้วางแนวทางการสอนดนตรีแบบมอนเตสซอรี ได้ศึกษาและอาศัยหลักการนายแพทย์เอ็ดเวิร์ด เซอแกง (Edward Seguin) ผู้ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของนายแพทย์อิทาร์ด (Itard) ผู้ซึ่งวางรากฐานวิชาแพทยศาสตร์เกี่ยวกับการบำบัดโรคในหูโดยตรง (Otology) โดยนายแพทย์อิทาร์ดได้ฝึกเด็กหูหนวกและเป็นใบ้ให้สามารถฟังเสียงและพูดได้ โดยใช้ประสาทสัมผัสทุกประการเข้าช่วย

แพทย์หญิงมาเรีย มอนเตสซอรี ได้ทำการสอนเด็กปัญญาอ่อนให้สามารถสอบผ่านประโยคประถมศึกษาได้ทุกคน และได้ประยุกต์วิธีการสอนนี้มาใช้ในเด็กเล็กธรรมดา และได้อุทิศเวลาตลอดชีวิตในการสาธิตการสอนแบบ “มอนเตสซอรี” และเธอได้กล่าวว่งานของเธอเป็น A Scientific System of Education โดยแท้ ซึ่งทฤษฎีของเธอสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก เช่น งานของ พีโอเจต์, กิเซลล์, บรูเนอร์, เบาเออร์ ฯลฯ ย่อมเป็นการอธิบายได้อย่างดีว่า “มอนเตสซอรี” ได้ผลดีในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

ในชั้นเรียนแบบ “มอนเตสซอรี” มีการให้ความสำคัญของการแนะนำดนตรีต่อเด็กที่โรงเรียนตัวอย่าง (The Model Montessori School) แห่งกรุงเวียนนา ครูได้คัดเลือกเพลงพื้นเมืองและเพลงคลาสสิกจากประเทศทั่วโลกเอาไว้ใช้ประกอบการเรียนของเด็ก และให้โอกาสในการฝึก ดังต่อไปนี้

1. การฝึกเพื่อให้เข้าใจ “จังหวะ” ของดนตรี โดยการฝึกทรงตัว การวิ่งเข้าจังหวะ เดินตามจังหวะ เคลื่อนไปตามกฎที่กำหนดไว้
2. การฝึกเพื่อ “เมตริก” ของดนตรี โดยให้เด็กมีความประทับใจในเสียงดนตรี (Musical Impressions) ครูจะเลือกเพลงมาเป็นท่อนใดท่อนหนึ่งแล้วเล่นซ้ำ ๆ ให้เด็กเคลื่อนไหวไปตามจังหวะด้วยทุกส่วนของร่างกายไม่เฉพาะแต่มือและเท้าเท่านั้น เพื่อให้เด็กได้คุ้นเคยกับดนตรี
3. การศึกษาความคล่องจงและทำนอง ดนตรีอาจใช้เครื่องดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องตะต๋องต่าง ๆ เข้าไปประกอบโดยให้เด็กเล่นกันโดยเสรี ความสนใจในเด็กเกิดมาจากการได้ฟังเพลงซึ่งตนชื่นชอบ แล้วลองมา “เล่นด้วยหู” จนพอไปได้ ส่วนความเข้าใจและความสามารถในการ

การเล่นดนตรีนั้นได้รับการส่งเสริมจากการมีโอกาสดำจับเครื่องดนตรีขึ้นมาลองสร้างเสียงสูงต่ำ ซึ่งประทับอยู่ในใจเด็กได้อย่างน่าพิศวง

4. การเขียนและอ่านดนตรี โดยให้เด็กได้ฝึกโสตประสาทตั้งแต่วัยสูงต่ำของเสียง และขั้นต่อมาก็แทนตัวโน้ตด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ ขั้นสุดท้ายจึงแนะนำให้เด็กรู้ความหมายของโน้ต

การแนะนำดนตรีในเด็กของ “มอนเตสซอรี” จะเริ่มจากจังหวะความสอดคล้องต้องมาก่อน การเรียนอ่านและเขียนตัวโน้ต

กระบวนการของการเรียนรู้ของมอนเตสซอรีที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนดนตรีแก่เด็กมี 3 ขั้นตอน คือ

1. การเลียนแบบ Imitation โดยมีครูเป็นต้นแบบของเด็ก
2. การจดจำ Recognition และการแยกแยะความแตกต่างของเสียงที่ได้ฟัง
3. การเปล่งเสียงร้อง Intonation อย่างถูกต้องเป็นการทดสอบขั้นสุดท้ายว่าเด็กมีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้

ทฤษฎีการสอนดนตรีที่ได้นำเสนอมานี้ เป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีการสอนดนตรีที่นิยมใช้กันไปทั่วโลก และพิจารณาได้ว่าบางหลักสูตรก็ไม่ได้เริ่มต้นเรียนดนตรีด้วยเครื่องดนตรีโดยตรง แต่ใช้การฟังเพลง การร้องเพลง และการสร้างความรู้สึกรับรู้เกี่ยวกับเสียงดนตรีและแสดงออกด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนั้นการเรียนการสอนดนตรีนั้น บางทีต้องใช้กิจกรรมดนตรีหลาย ๆ อย่างมาประกอบ และทำการศึกษาแนวคิดของทฤษฎีการสอนเพื่อช่วยให้เด็กในการทำกิจกรรมดนตรีต่าง ๆ ถูกต้องและได้รับประโยชน์จากการเรียนดนตรีอย่างแท้จริง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2551

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 โดยมีสาระสำคัญที่การศึกษาต้องยึดถือดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์เรื่องของการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

4. ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5. ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุน สามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษารายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตาม มาตรา 10 วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลายทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพสาระของ

หลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มี การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

1. ทักษะศิลปะ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุ สร้างและนำเสนอผลงาน ทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมรวมทั้งสามารถใช้เทคนิควิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากลชื่นชมประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. คนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบคนตรีแสดงออกทางคนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่าคนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางคนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าคนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลงและเล่นคนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงคนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อคนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

3. นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์วัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 2 คนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางคนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าคนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อคนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของคนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง รูปทรงและจำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ มีทักษะพื้นฐานการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานวาดภาพระบายสี โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สีและพื้นผิว ภาพปะติดและงานปั้น งานโครงสร้างเคลื่อนไหวอย่างง่าย ๆ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกจากเรื่องราว เหตุการณ์ ชีวิตจริง สร้างงานทัศนศิลป์ตามที่ตนชื่นชอบ สามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเอง
2. รู้และเข้าใจความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในชีวิตประจำวันที่มาของงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น ตลอดจนการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น
3. รู้และเข้าใจแหล่งกำเนิดเสียง คุณสมบัติของเสียง บทบาทหน้าที่ ความหมาย ความสำคัญของบทเพลงใกล้ตัวที่ได้ยิน สามารถท่องบทกลอน ร้องเพลง เคาะจังหวะ เคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับบทเพลง อ่าน เขียนและใช้สัญลักษณ์แทนเสียงและเคาะจังหวะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรี เสียงขับร้องของตนเอง มีส่วนร่วมกับกิจกรรมดนตรีในชีวิตประจำวัน
4. รู้และเข้าใจเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น มีความชื่นชอบ เห็นความสำคัญและประโยชน์ ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น
5. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม รู้ประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย
6. รู้และเข้าใจการเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและภาคภูมิใจในการเล่นพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิตของคนไทย บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทยตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. รู้และเข้าใจการใช้ทัศนธาตุ รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว สี แสงเงา มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สามารถใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุล น้ำหนัก แสงเงา ตลอดจนการใช้สีคู่ตรงข้ามที่เหมาะสมในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ 3 มิติ เช่น งานสื่อผสม งานวาดภาพระบายสี งานปั้น งานพิมพ์ภาพ รวมทั้งสามารถ

สร้างแผนภาพ แผนผังและภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดจินตนาการเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่แตกต่างกัน เข้าใจปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์ หลักการลดและเพิ่มในงานปั้น การสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์ของตน รู้วิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ตลอดจน รู้และเข้าใจคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม

2. รู้และเข้าใจบทบาทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม อิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธา ในศาสนาและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

3. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงร้องเครื่องดนตรีและบทบาทหน้าที่รู้ถึงการเคลื่อนที่ขึ้นลง ของทำนองเพลง องค์ประกอบของดนตรี ศัพท์สังคีตในบทเพลง ประโยค และอารมณ์ของบทเพลงที่ฟัง ร้องและบรรเลงเครื่องดนตรี ด้นสดอย่างง่าย ใช้และเก็บรักษาเครื่องดนตรีอย่างถูกวิธี อ่าน เขียนโน้ตไทยและสากลในรูปแบบต่างๆ รู้ลักษณะของผู้ที่จะเล่นดนตรีได้ดี แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกรักของบทเพลงที่ฟัง สามารถใช้ดนตรีประกอบกิจกรรมทางนาฏศิลป์และการเล่าเรื่อง

4. รู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมต่างๆ เรื่องราวดนตรีในประวัติศาสตร์ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อดนตรี รู้คุณค่าดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์

5. รู้และเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ สามารถแสดงภาษาท่านาฏยศัพท์พื้นฐานสร้างสรรค์ การเคลื่อนไหวและการแสดงนาฏศิลป์และการละครง่ายๆ ถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์และสามารถออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงง่ายๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์และการละครกับสิ่งที่ประสบในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดงและบรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์

6. รู้และเข้าใจความสัมพันธ์และประโยชน์ของนาฏศิลป์และการละคร สามารถเปรียบเทียบการแสดงประเภทต่าง ๆ ของไทยในแต่ละท้องถิ่นและสิ่งที่การแสดงสะท้อนวัฒนธรรม ประเพณีเห็นคุณค่าการรักษาและสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์ไทย

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. รู้และเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟิก ในการนำเสนอข้อมูลและมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

2. รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติและท้องถิ่น แต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ที่มาจากยุคสมัยและวัฒนธรรมต่าง ๆ

3. รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ ความรู้สึกของบทเพลงจากวัฒนธรรมต่าง ๆ มีทักษะในการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรี ทั้งเดี่ยวและเป็นวงโดยเน้นเทคนิคการร้องบรรเลงอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการสร้างสรรค์บทเพลงอย่างง่าย อ่านเขียนโน้ตในบันไดเสียงที่มีเครื่องหมาย แปลงเสียงเบื้องต้นได้ รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบของผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น แสดงความคิดเห็นและบรรยายอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลง สามารถนำเสนอบทเพลงที่ชื่นชอบได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะในการประเมินคุณภาพของบทเพลงและการแสดงดนตรี รู้ถึงอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง เข้าใจถึงอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม

4. รู้และเข้าใจที่มา ความสัมพันธ์ อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละวัฒนธรรมในยุคสมัยต่าง ๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ

5. รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ต่างๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ร่วมจัดการแสดงนำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

6. รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์และละครในชีวิตประจำวัน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสื่อความหมาย สามารถใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์ อธิบายจุดประสงค์และเนื้อหาของงานทัศนศิลป์ มีทักษะและเทคนิคในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และกระบวนการที่สูงขึ้นในการสร้างงานทัศนศิลป์ วิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิด เทคนิควิธีการ การแสดงออกของศิลปินทั้งไทยและสากล ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการออกแบบสร้างสรรค์งานที่เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสังคมด้วยภาพล้อเลียนหรือการ์ตูน ตลอดจนประเมินและวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ด้วยหลักทฤษฎีวิเคราะห์ศิลปะ

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในรูปแบบตะวันออกและรูปแบบตะวันตก เข้าใจอิทธิพลของมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาระหว่างประเทศที่มีผลต่อการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ในสังคม

3. รู้และเข้าใจรูปแบบบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภทและจำแนกรูปแบบของ วงดนตรีทั้งไทยและสากล เข้าใจอิทธิพลของวัฒนธรรมต่อการสร้างสรรค์ดนตรี เปรียบเทียบ อารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและ สากลในอัตราจังหวะต่างๆ มีทักษะในการร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิค การแสดงออกและคุณภาพของการแสดง สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพการประพันธ์การเล่น ดนตรีของตนเองและผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม สามารถนำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่นๆ

4. วิเคราะห์ เปรียบเทียบรูปแบบ ลักษณะเด่นของดนตรีไทยและสากลในวัฒนธรรม ต่างๆ เข้าใจบทบาทของดนตรีที่สะท้อนแนวความคิดและค่านิยมของคนในสังคม สถานะทางสังคม ของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ สร้างแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

5. มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์ เป็นคู่และเป็นหมู่ สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ สามารถวิเคราะห์แก่นของการแสดง นาฏศิลป์และละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง วิจัยการแสดงนาฏศิลป์และละคร พัฒนาและใช้ เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง และสามารถวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้คน ในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง

6. เข้าใจวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการแสดงละครไทย และบทบาทของบุคคล สำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่างๆ สามารถเปรียบเทียบการนำ การแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ และเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่าดนตรีถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 ดนตรี มาตรฐาน ศ 2.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ป.1	1. รู้ว่าสิ่งต่างๆสามารถก่อกำเนิดเสียงที่แตกต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> ● การกำเนิดของเสียง <ul style="list-style-type: none"> - เสียงจากธรรมชาติ - แหล่งกำเนิดของเสียง - สี้นของเสียง
	2. บอกลักษณะของเสียงดัง-เบา และความช้า- เร็วของจังหวะ	<ul style="list-style-type: none"> ● ระดับเสียงดัง-เบา (Dynamic) ● อัตราความเร็วของจังหวะ Tempo
	3. ท่องบทกลอน ร้องเพลงง่ายๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านบทกลอนประกอบจังหวะ ● การร้องเพลงประกอบจังหวะ
	4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีอย่างสนุกสนาน	<ul style="list-style-type: none"> ● กิจกรรมดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - การร้องเพลง - การเคาะจังหวะ - การเคลื่อนไหวประกอบบทเพลง * ตามความดัง- เบาของบทเพลง * ตามความช้าเร็วของจังหวะ
ป.2	1. จำแนกแหล่งกำเนิดของเสียงที่ได้ยิน	<ul style="list-style-type: none"> ● สี้นของเสียงเครื่องดนตรี ● สี้นของเสียงมนุษย์
	2. จำแนกคุณสมบัติของเสียง สูง- ต่ำ , ดัง-เบา ยาว-สั้น ของดนตรี	<ul style="list-style-type: none"> ● การฝึกโสตประสาท การจำแนกเสียง สูง-ต่ำ ดัง-เบา ยาว-สั้น
	3. เคาะจังหวะหรือเคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลง	<ul style="list-style-type: none"> ● การเคลื่อนไหวประกอบเนื้อหาในบทเพลง ● การเล่นเครื่องดนตรีประกอบเพลง
	4. ร้องเพลงง่ายๆ ที่เหมาะสมกับวัย	<ul style="list-style-type: none"> ● การขับร้อง
	5. บอกความหมายและความสำคัญของเพลงที่ได้ยิน	<ul style="list-style-type: none"> ● ความหมายและความสำคัญของเพลงที่ได้ยิน <ul style="list-style-type: none"> - เพลงปลุกใจ เพลงสอนใจ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ป.3	1. ระบุรูปร่างลักษณะของเครื่องดนตรีที่เห็นและได้ยินในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ● รูปร่างลักษณะของเครื่องดนตรี ● เสียงของเครื่องดนตรี
	2. ใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์แทนเสียงและจังหวะเคาะ	<ul style="list-style-type: none"> ● สัญลักษณ์แทนคุณสมบัติของเสียง (สูง-ต่ำ ดัง-เบา ยาว-สั้น) ● สัญลักษณ์แทนรูปแบบจังหวะ
	3. บอกบทบาทหน้าที่ของเพลงที่ได้ยิน	<ul style="list-style-type: none"> ● บทบาทหน้าที่ของบทเพลงสำคัญ <ul style="list-style-type: none"> - เพลงชาติ - เพลงสรรเสริญพระบารมี - เพลงประจำโรงเรียน
	4. ขับร้องและบรรเลงดนตรีง่ายๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● การขับร้องเดี่ยวและหมู่ ● การบรรเลงเครื่องดนตรีประกอบเพลง
	5. เคลื่อนไหวท่าทางสอดคล้องกับอารมณ์ของเพลงที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> ● การเคลื่อนไหวตามอารมณ์ของบทเพลง
	6. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงขับร้องของตนเองและผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> ● การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงร้องและเสียงดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพเสียงร้อง - คุณภาพเสียงดนตรี
	7. นำดนตรีไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือโอกาสต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ● การใช้ดนตรีในโอกาสพิเศษ <ul style="list-style-type: none"> - ดนตรีในงานรื่นเริง - ดนตรีในการฉลองวันสำคัญของชาติ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ป.4	1. บอกประโยคเพลงอย่างง่าย	<ul style="list-style-type: none"> ● โครงสร้างของบทเพลง <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของประโยคเพลง - การแบ่งประโยคเพลง
	2. จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเภทของเครื่องดนตรี ● เสียงของเครื่องดนตรีแต่ละประเภท
	3. ระบุทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น – ลงง่ายๆ ของทำนอง รูปแบบจังหวะและความเร็วของจังหวะในเพลงที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> ● การเคลื่อนที่ขึ้น - ลงของทำนอง ● รูปแบบจังหวะของทำนองจังหวะ ● รูปแบบจังหวะ ● ความช้า - เร็วของจังหวะ
	4. อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากล	<ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - ญอแจประจำหลัก - บรรทัดห้าเส้น - โน้ตและเครื่องหมายหยุด - เส้นกั้นห้อง ● โครงสร้างโน้ตเพลงไทย <ul style="list-style-type: none"> - การแบ่งห้อง - การแบ่งจังหวะ
	5. ร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ● การขับร้องเพลงในบันไดเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง
	6. ใช้และเก็บเครื่องดนตรีอย่างถูกต้องและปลอดภัย	<ul style="list-style-type: none"> ● การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีของตน
	7. ระบุว่าดนตรีสามารถใช้ในการสื่อเรื่องราว	<ul style="list-style-type: none"> ● ความหมายของเนื้อหาในบทเพลง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ป.5	1. ระบุองค์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์	<ul style="list-style-type: none"> ● การสื่ออารมณ์ของบทเพลงด้วยองค์ประกอบดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - จังหวะกับอารมณ์ของบทเพลง - ทำนองกับอารมณ์ของบทเพลง
	2. จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● ลักษณะของเสียงนักร้องกลุ่มต่าง ๆ ● ลักษณะเสียงของวงดนตรีประเภทต่างๆ
	3. อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากล 5 ระดับเสียง	<ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - บันไดเสียง 5 เสียง Pentatonic scale - โน้ตเพลงในบันไดเสียง 5 เสียง Pentatonic scale
	4. ใช้เครื่องดนตรีบรรเลงจังหวะและทำนอง	<ul style="list-style-type: none"> ● การบรรเลงเครื่องประกอบจังหวะ ● การบรรเลงทำนองด้วยเครื่องดนตรี
	5. ร้องเพลงไทยหรือเพลงสากลหรือเพลงไทยสากลที่เหมาะสมกับวัย	<ul style="list-style-type: none"> ● การร้องเพลงไทยในอัตราจังหวะสองชั้น ● การร้องเพลงสากล หรือไทยสากล ● การร้องเพลงประสานเสียงแบบ Canon Round
	6. ด้นสดง่ายๆ โดยใช้ประโยคเพลงแบบถามตอบ	<ul style="list-style-type: none"> ● การสร้างสรรค์ประโยคเพลงถาม-ตอบ
	7. ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ	<ul style="list-style-type: none"> ● การบรรเลงดนตรีประกอบกิจกรรมนาฏศิลป์ ● การสร้างสรรค์เสียงประกอบการเล่าเรื่อง
ป.6	1. บรรยายเพลงที่ฟัง โดยอาศัยองค์ประกอบดนตรีและศัพท์สังคีต	<ul style="list-style-type: none"> ● องค์ประกอบดนตรีและศัพท์สังคีต
	2. จำแนกประเภทและบทบาทหน้าที่เครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องดนตรีไทยแต่ละภาค ● บทบาทและหน้าที่ของเครื่องดนตรี ● ประเภทของเครื่องดนตรีสากล

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ป.6	3. อ่าน เขียน โน้ตไทย และ โน้ตสากล ทำนองง่ายๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ● โน้ตบทเพลงไทย อัตรารังหะสองชั้น ● โน้ตบทเพลงสากลโน้ตบันไดเสียง C Major
	4. ใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลง ด้นสด ที่มีจังหวะและทำนองง่ายๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● การร้องเพลงประกอบการดนตรี ● การสร้างสรรค์รูปแบบจังหวะและทำนองด้วยเครื่องดนตรี
	5. บรรยายความรู้สึกที่มีต่อดนตรี	<ul style="list-style-type: none"> ● การบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นที่มีต่อบทเพลง <ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาในบทเพลง - องค์ประกอบในบทเพลง - คุณภาพเสียงในบทเพลง
ม.1	1. อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และ โน้ตสากล	<ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - โน้ตบทเพลงไทย อัตรารังหะ 2 ชั้น - โน้ตสากล ในกุญแจซอล และฟา - โน้ตบันไดเสียง C Major
	2. เปรียบเทียบเสียงร้อง และเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> ● เสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีในบทเพลงจากวัฒนธรรมต่างๆ <ul style="list-style-type: none"> - วิธีการขับร้อง - เครื่องดนตรีที่ใช้
	3. ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ	<ul style="list-style-type: none"> ● การร้องเพลงและการบรรเลงเครื่องดนตรีประกอบการร้อง <ul style="list-style-type: none"> - บทเพลงพื้นบ้าน บทเพลงปลุกใจ - บทเพลงไทยเดิม - บทเพลงประสานเสียง 2 แนว - บทเพลงรูปแบบ ABA - บทเพลงประกอบการเดินรำ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.1	4. จัดประเภทวงดนตรีไทยและวงดนตรีที่มา จากวัฒนธรรมต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● วงดนตรีพื้นเมือง ● วงดนตรีไทย ● วงดนตรีสากล
	5. แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออารมณ์ของบท เพลงที่มีความเร็วของจังหวะและความดัง – เบา แตกต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> ● การถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลง <ul style="list-style-type: none"> - จังหวะกับอารมณ์เพลง - ความดัง – เบา กับอารมณ์เพลง - ความแตกต่างของอารมณ์เพลง
	6. เปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการฟัง บทเพลงแต่ละประเภท	
	7. นำเสนอตัวอย่างบทเพลงที่ตนเองชื่นชอบ และอภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานนั้น น่าชื่นชม	<ul style="list-style-type: none"> ● การนำเสนอบทเพลงที่ตนสนใจ
	8. ใช้เกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพงานดนตรี หรือเพลงที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> ● การประเมินคุณภาพของบทเพลง <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพด้านเนื้อหา - คุณภาพด้านเสียง - คุณภาพด้านองค์ประกอบ
	9. ใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีอย่าง ระมัดระวังและรับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> ● การใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีของตน
ม.2	1. เปรียบเทียบการใช้องค์ประกอบดนตรี ที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> ● องค์ประกอบของดนตรีจากแหล่ง วัฒนธรรมต่างๆ
	2. อ่าน เขียน ร้อง โน้ตไทย และโน้ตสากล ที่มีเครื่องหมายแปลงเสียง	<ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - โน้ตจากเพลงไทย อัตรากังหาวสองชั้น - โน้ตสากล (เครื่องหมายแปลงเสียง)
	3. ระบุปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการ สร้างสรรค์งานดนตรี	<ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจัยในการสร้างสรรค์บทเพลง <ul style="list-style-type: none"> - จินตนาการในการสร้างสรรค์บทเพลง - การถ่ายทอดเรื่องราวความคิดในบทเพลง
	4. ร้องเพลง และเล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง	<ul style="list-style-type: none"> ● เทคนิคการร้องเพลงและบรรเลงดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - การร้องและการบรรเลงเดี่ยว - การร้องและการบรรเลงเป็นวง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
	5. บรรยายอารมณ์เพลงและความรู้สึกที่มีต่อบทเพลงที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> ● การบรรยายอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลง
	6. ประเมิน พัฒนาการทักษะทางดนตรีของตนเอง หลังจากการฝึกปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> ● การประเมินความสามารถทางด้านดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - ความถูกต้องของการบรรเลง - ความแม่นยำในการอ่านเครื่องหมายและสัญลักษณ์ - การควบคุมคุณภาพเสียงในการร้องและการบรรเลง
	7. ระบุอาชีพต่างๆที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง	<ul style="list-style-type: none"> ● อาชีพทางด้านดนตรี ● บทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง
ม.3	1. เปรียบเทียบองค์ประกอบที่ใช้ในงานดนตรีและงานศิลปะอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● การเปรียบเทียบองค์ประกอบในงานศิลปะ <ul style="list-style-type: none"> - การใช้องค์ประกอบในการสร้างสรรค์งานดนตรีและศิลปะแขนงอื่น - เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานดนตรีและศิลปะแขนงอื่น
	2. ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง	<ul style="list-style-type: none"> ● เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องและบรรเลงดนตรีเดี่ยวและรวมวง
	3. แต่งเพลงสั้นๆจังหวะง่ายๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● อัตราจังหวะ 2 และ 4 <li style="text-align: center;">4 4 ● การประพันธ์เพลงในอัตราจังหวะ 2 และ 4 <li style="text-align: right;">4 4
	4. อธิบายเหตุผลในการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบดนตรีในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ● การเลือกใช้อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์บทเพลง <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกจังหวะเพื่อการสร้างสรรค์บทเพลง - การเรียบเรียงทำนองเพลง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.3	5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานดนตรีของตนเองและผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> ● การเปรียบเทียบความแตกต่างของบทเพลง <ul style="list-style-type: none"> - สำเนียง - อัตร่าจังหวะ - รูปแบบบทเพลง - การประสานเสียง - เครื่องดนตรีที่บรรเลง
	6. อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ● อาชีพทางด้านดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - อิทธิพลของดนตรีต่อบุคคล - อิทธิพลของดนตรีต่อสังคม
	7. นำเสนอหรือจัดการแสดงดนตรีที่เหมาะสมโดยการบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นในกลุ่มศิลปะ	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดการแสดงดนตรีในวาระต่างๆ <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกวงดนตรี - การเลือกบทเพลง - การเลือกและจัดเตรียมสถานที่ - การเตรียมบุคคลากร - การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ - การจัดรายการแสดง
ม.4-6	1. เปรียบเทียบรูปแบบของบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดวงดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - การใช้เครื่องดนตรีในวงดนตรีประเภทต่างๆ - บทเพลงที่บรรเลงโดยวงดนตรีประเภทต่างๆ
	2. จำแนกประเภทและรูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากล	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเภทของวงดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - ประเภทของวงดนตรีไทย - ประเภทของวงดนตรีสากล

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.4-6	3. อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรม สร้างสรรค์งานดนตรีต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจัยในการสร้างสรรค์ผลงานดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม <ul style="list-style-type: none"> - ความเชื่อกับการสร้างสรรค์งานดนตรี - ศาสนากับการสร้างสรรค์งานดนตรี - วิถีชีวิตกับการสร้างสรรค์งานดนตรี - เทคโนโลยีกับการสร้างสรรค์งานดนตรี
	4. อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทย และสากล ในอัตราจังหวะต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ - เครื่องหมายกำหนดบันไดเสียง ● โน้ตบทเพลงไทยอัตราจังหวะ 2 ชั้น และ 3 ชั้น
	5. ร้องเพลง หรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและ คุณภาพของการแสดง	<ul style="list-style-type: none"> ● เทคนิค และการถ่ายทอดอารมณ์เพลงด้วยการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรีเดี่ยว และรวมวง
	6. สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพ การประพันธ์และการเล่นดนตรีของ ตนเองและผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ● เกณฑ์ในการประเมินผลงานดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของผลงานดนตรี - คุณค่าของผลงานดนตรี
	7. เปรียบเทียบอารมณ์ และความรู้สึกที่ ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ แตกต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> ● การถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของงานดนตรีจากแต่ละวัฒนธรรม
	8. นำดนตรี ไปประยุกต์ใช้ในงานอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● ดนตรีกับการผ่อนคลาย ● ดนตรีกับการพัฒนามนุษย์ ● ดนตรีกับการประชาสัมพันธ์ ● ดนตรีกับการบำบัดรักษา ● ดนตรีกับธุรกิจ ● ดนตรีกับการศึกษา

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 ดนตรี มาตรฐาน ศ 2.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ป.1	1. เล่าถึงเพลงท้องถิ่น	● ที่มาของบทเพลงในท้องถิ่น
	2. ระบุสิ่งที่ชื่นชอบในดนตรีท้องถิ่น	● ความน่าสนใจของบทเพลงในท้องถิ่น
ป.2	1. บอกความสัมพันธ์ของเสียงร้อง เสียงเครื่องดนตรีในเพลงท้องถิ่น โดยใช้คำง่ายๆ	● บทเพลงในท้องถิ่น <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของเสียงร้องในบทเพลง - ลักษณะของเสียงเครื่องดนตรีที่ใช้ในบทเพลง
	2. แสดงและเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีในท้องถิ่น	● กิจกรรมดนตรีในโอกาสพิเศษ <ul style="list-style-type: none"> - ดนตรีกับโอกาสสำคัญในโรงเรียน - ดนตรีกับวันสำคัญของชาติ
ป.3	1. ระบุลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น	● เอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะเสียงร้องของดนตรีในท้องถิ่น - ภาษาและเนื้อหาในบทร้องของดนตรีในท้องถิ่น - เครื่องดนตรีและวงดนตรีในท้องถิ่น
	2. ระบุความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น	● ดนตรีกับการดำเนินชีวิตในท้องถิ่น <p>ดนตรีในชีวิตประจำวัน</p> <p>ดนตรีในวาระสำคัญ</p>
ป.4	1. บอกแหล่งที่มาและความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตคนไทย ที่สะท้อนในดนตรีและเพลงท้องถิ่น	● ความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตกับผลงานดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาเรื่องราวในบทเพลงกับวิถีชีวิต - โอกาสในการบรรเลงดนตรี
	2. ระบุความสำคัญในการอนุรักษ์ ส่งเสริมวัฒนธรรมทางดนตรี	● การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี <ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์ - แนวทางการอนุรักษ์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ป.5	1. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนตรีกับประเพณีในวัฒนธรรมต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● คนตรีกับงานประเพณี <ul style="list-style-type: none"> - บทเพลงในงานประเพณีท้องถิ่น
	2. อธิบายคุณค่าของคนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณค่าของคนตรีจากแหล่งวัฒนธรรม <ul style="list-style-type: none"> - คุณค่าทางสังคม - คุณค่าทางประวัติศาสตร์
ป.6	1. อธิบายเรื่องราวของคนตรีไทยในประวัติศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> ● คนตรีไทยในประวัติศาสตร์ <ul style="list-style-type: none"> - คนตรีในเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ - คนตรีในยุคสมัยต่างๆ - อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อคนตรี
	2. จำแนกคนตรีที่มาจากยุคสมัยที่แตกต่างกัน	
	3. อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่อคนตรีในท้องถิ่น	
ม.1	1. อธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของคนตรีที่มีต่อสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ● บทบาทและอิทธิพลของคนตรี <ul style="list-style-type: none"> - บทบาทของคนตรีในวัฒนธรรม - อิทธิพลของคนตรีในวัฒนธรรม
	2. ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบคนตรีในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> ● องค์ประกอบของคนตรีในแต่ละวัฒนธรรม
ม.2	1. บรรยายบทบาท และอิทธิพลของคนตรีในวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● คนตรีในวัฒนธรรมต่างประเทศ <ul style="list-style-type: none"> - บทบาทของคนตรีในวัฒนธรรม - อิทธิพลของคนตรีในวัฒนธรรม
	2. บรรยายอิทธิพลของวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่มีต่อรูปแบบของคนตรีในประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> ● เหตุการณ์ประวัติศาสตร์กับการเปลี่ยนแปลงทางคนตรีในประเทศไทย <ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองกับงานคนตรี - การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีกับงานคนตรี

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.3	1. บรรยายวิวัฒนาการของคนตรีแต่ละยุคสมัย	<ul style="list-style-type: none"> ● รูปแบบเพลงและวงดนตรีไทยแต่ละยุคสมัย ● รูปแบบเพลงและวงดนตรีสากลแต่ละยุคสมัย
	2. อภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานคนตรีนั้นได้รับการยอมรับ	<ul style="list-style-type: none"> ● ประวัติสังคีตกวี
ม.4-6	1. วิเคราะห์รูปแบบของคนตรีไทยและดนตรีสากลในยุคสมัยต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● ลักษณะเด่นของคนตรีในแต่ละวัฒนธรรม <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องดนตรี - วงดนตรี - ภาษา เนื้อร้อง - สำเนียง - องค์ประกอบบทเพลง
	2. วิเคราะห์สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ	
	3. เปรียบเทียบลักษณะเด่นของคนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ	
	4. อธิบายบทบาทของคนตรีในการสะท้อนแนวความคิดและค่านิยมที่เปลี่ยนไปของคนในสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ● บทบาทบทบาทคนตรีในการสะท้อนสังคม <ul style="list-style-type: none"> - ค่านิยมของสังคมในผลงานคนตรี - ความเชื่อของสังคมในงานคนตรี
	5. นำเสนอแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์คนตรีในฐานะมรดกของชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ● แนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์คนตรีไทย

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมวิชาคนตรีในโรงเรียนมัธยม

1. ความหมายของคนตรีศึกษา

เราอาจไม่ทราบว่ามนุษย์รู้จักคนตรีตั้งแต่เมื่อใด แต่เรารู้ว่าปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นที่ไหน จะเป็นประเทศพัฒนาหรือกำลังพัฒนา ก็ไม่มีใครที่ไม่รู้จักคนตรี คนตรีคือคำบรรพ์ของมนุษย์เรานั้นสันนิษฐานได้ว่า เกิดขึ้นมาเองตามธรรมชาติของมนุษย์ในยุคหนึ่ง ซึ่งเริ่มจากการแสดงออกทางอารมณ์ ดีใจ เสียใจ โกรธ รัก และกลัว เป็นต้น ต่อมาคนเราได้นำเอาเสียงต่าง ๆ เหล่านี้มาเรียบเรียงให้เป็นระเบียบ ประกอบไปด้วยจังหวะในลักษณะต่างๆ (วิชัย โภชิตองคำ, 2530, น.8)

คนตรีเป็นเรื่องของเสียงที่อาศัยโสตประสาทเป็นเครื่องรับรู้และแปลความหมาย โดยวิธีการอาศัยจินตนาการ หรือความคิดคำนึงอันละเอียดอ่อนอย่างยิ่ง และเสียงที่ได้ยิน อาจมีความหมายหรือไม่ก็ได้ ดูจะเดียวกันกับเสียงของภาษาพูด ซึ่งในการตีความหมายอาจแตกต่างกันไปตามความคิดของแต่ละคน หรือรับรู้ไปคนละอารมณ์ก็ได้ (สงัด ภูเขาทอง, 2532, น.9) ในการศึกษา

เกี่ยวกับดนตรี ไม่ว่าจะชาติใด ๆ ก็ต้องเริ่มจากการศึกษาการรับฟังหรือเสียงที่ได้ยินเสียก่อน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2526, น.27)

สรุปได้ว่า ดนตรี คือ เสียงที่นำมาจัดเป็นระบบ ซึ่งประกอบไปด้วยจังหวะและทำนอง โดยวิชาดนตรีเป็นวิชาหนึ่งที่มีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีทั้งรูปแบบที่เป็นวิชาบังคับและที่เป็นวิชาเลือก นั้นแสดงว่านักบริหารของไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของดนตรีแพ้ววิชาการอื่น ๆ โดยเฉพาะระบบการสอนในโรงเรียน แม้กระนั้นวิชาดนตรีก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ ผู้ใหญ่ผู้ปกครองไม่ค่อยจะสนับสนุนให้บุตรหลานได้เรียนกันเท่าใดนัก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ค่านิยมที่ว่าดนตรีเป็นวิชาข้างถนน ต้นกินรากิน ก่อนหน้านี้นักดนตรีไม่ใช่อาชีพ เป็นเพียงหน้าที่ของไพร่และทาสที่คอยบรรเลงบำเรอเจ้านาย พวกขุนนางตระกูลสูง ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้มีการศึกษา มักไม่มีเวลาให้กับดนตรี คนตรีส่วนใหญ่ตกไปอยู่กับคนชั้นต่ำ จึงถูกสรุปให้เป็นวิชาชีพชั้นต่ำด้วย การศึกษาไทย มุ่งไปให้การเป็นเจ้านายคน เป็นข้าราชการ ถ้าเรียนดนตรีแล้วเป็นเจ้าคนนายคนไม่ได้ คนตรีจึงดูด้อยค่าในสังคมไทย การจัดการศึกษาควรวีให้มีคุณสมบัติระหว่างปัญญาและอารมณ์ ดนตรีเป็นวิชาที่สำคัญ และสามารถก่อให้เกิดสติปัญญา และความรู้ได้อย่างแท้จริง แต่ในขณะที่เดียวกัน ดนตรีก็สามารถก่อให้เกิดอารมณ์ และความรู้สึกของมนุษย์ มนุษย์สามารถเกิดความรู้สึกจากการฟังดนตรี การบรรเลงดนตรี ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรีซึ่งเป็นการตอบสนองต่อดนตรีนี้สามารถแสดงออกมาได้หลายรูปแบบ ดังนั้นถ้าหากสามารถจัดสภาพการเรียนการสอนวิชาดนตรีให้มีประสิทธิภาพได้ก็จะสามารถช่วยให้เกิดสภาพสมดุลดังกล่าวได้อีกทางหนึ่ง แต่เนื่องจากดนตรีเป็นศิลป์ ผู้สอนดนตรีจึงควรเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญ และรอบรู้ในเนื้อหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับดนตรี เช่น ทางด้านการบรรเลง ด้านการรับฟัง ด้านเนื้อหาวิชา ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบ ลักษณะ ทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี อื่น ๆ อีกมากมาย เพราะว่าดนตรีไม่เหมือนวรรณศิลป์ที่สามารถบรรยายได้เป็นภาษาเขียน เพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ และสัมผัสได้อย่างง่ายและรวดเร็ว ดนตรีไม่เหมือนทัศนศิลป์ที่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ แต่ดนตรีเป็นได้ทั้งรูปธรรม และนามธรรม (พิชัย ปรชัญญานุสรณ์, 2529, น.37)

2. ความมุ่งหมายในการสอนวิชาดนตรีศึกษาในโรงเรียนมัธยม

นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นวัยรุ่น ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความคิดทางศิลปะ และการแสดงออกตามลักษณะของแต่ละบุคคลและมีความพร้อมที่จะเข้าใจในศิลปะทั่วไป รวมทั้งศิลปะ ประจำชาติ ความมุ่งหวังในการสอนระดับมัธยมศึกษาจึงมุ่งหวังให้นักเรียนมีลักษณะดังต่อไปนี้ (จีน ศิลปบรรเลง และ ลิขิต จินดาวัฒน์, 2531, น.79-80)

2.1 เพื่อให้มีความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกอย่างเสรี

- 2.2 เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน และเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอน
- 2.3 เพื่อให้มีความตั้งใจ สนใจ และมีรสนิยมที่ดี
- 2.4 เพื่อให้มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะที่เพิ่มมากขึ้น
- 2.5 เพื่อให้รู้จักนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการสอน
- 2.6 เพื่อปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความรับผิดชอบ ความมีมนุษยสัมพันธ์ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- 2.7 เพื่อให้รู้จักนำวิชาดนตรีศึกษาไปสัมพันธ์กับวิชาอื่นได้
- 2.8 เพื่อปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี ความประณีต ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และประหยัด
- 2.9 เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วิชาใหม่ ๆ เกี่ยวกับศิลปะดนตรี เพื่อเป็นแนวทางฝนการศึกษาต่อไปในระดับที่สูงขึ้นและยึดเป็นอาชีพได้
- 2.10 เพื่อให้เกิดสุนทรียภาพ มีความสนใจ เข้าใจ นิยมและชื่นชมในศิลปะดนตรีประจำชาติและดนตรีสากล
- 2.11 เพื่อให้รู้คุณค่าในวิชาศิลปะดนตรี และ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสังคมได้
- 2.12 เพื่อให้เกิดอารมณ์เพลิดเพลินและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 2.13 เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลตามหลักสูตรที่วางไว้
- 2.14 เพื่อให้เด็กได้เจริญเติบโตในทุกด้าน

3. แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีในระดับมัธยมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาจัดเป็นระดับการศึกษาที่เริ่มพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรีในระดับกลางซึ่งมีความลึกซึ้งในเนื้อหาสาระเพิ่มมากขึ้นกว่าในระดับประถมศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถด้านดนตรีของผู้เรียน ในการศึกษาด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษาต่อไปด้วย นอกเหนือจากการศึกษาเป็นวิชาบังคับในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการเรียนเพื่อจุดมุ่งหมายใด ผู้เรียนควร ได้สัมผัสกับดนตรีที่มีคุณค่าเพื่อพัฒนาความซาบซึ้งในสุนทรียรสของดนตรี

การจัดกิจกรรมดนตรีในระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและต่อเนื่องกับรับประถมศึกษา ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญบางประการดังนี้

1. กิจกรรมดนตรีควรมีหลายรูปแบบ ทั้งการสอนโดยผู้สอนเอง และการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยการทำรายงาน ศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองชื่นชอบได้อย่างแท้จริง และผู้เรียนวัยนี้ก็สามารถปฏิบัติได้แล้ว

2. นอกเหนือไปจากกิจกรรมดนตรีที่จัดในลักษณะของวิชาทั่วไปแล้ว ผู้ที่เรียนดนตรี ควรมีโอกาสได้ศึกษาทักษะหรือทฤษฎีดนตรีด้วย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาดนตรีต่อไปในระดับอุดมศึกษา

3. กิจกรรมพิเศษจัดเป็นสิ่งสำคัญอีกด้านหนึ่งที่ผู้สอนควรจัดให้กับผู้เรียนที่มีความสนใจเข้าร่วม เพื่อช่วยพัฒนาทักษะและความรู้ทางด้านดนตรีให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น กิจกรรมพิเศษสามารถจัดในรูปแบบของชมรมดนตรีในลักษณะต่าง ๆ ได้

4. ผู้สอนควรส่งเสริมผู้ที่มีความถนัดทางด้านดนตรีให้มีโอกาสศึกษาด้านดนตรีเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อสร้างนักดนตรีที่มีคุณภาพหรือนักดนตรีศิลปินเดี่ยวในวงการดนตรี

5. ผู้เรียนควรมีโอกาสเรียนรู้ดนตรีของสังคมต่าง ๆ ทั่วโลกเพื่อให้เป็นผู้ที่มีหูตากว้างขวาง มีความสนใจในทัศนศิลป์ของประเทศอื่น ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาของวิชาดนตรีได้อีกทางหนึ่ง

จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมดนตรีในระดับมัธยมศึกษา มีความสำคัญ คือการพัฒนาสาระดนตรีในระดับกลางหรือระดับสูงต่อเนื่องจากระดับประถมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ ประการแรก พัฒนาศาระดนตรีทั้งในเนื้อหาและทักษะดนตรีในระดับกลาง และระดับสูงสำหรับผู้เรียนบางคน ประการที่สอง พัฒนาการฟัง ซึ่งเป็นทักษะที่นำไปสู่ความซาบซึ้งทางดนตรี โดยเฉพาะการสอนดนตรีเป็นวิชาบังคับ เพราะผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้มุ่งหวังเพื่อศึกษาดนตรีเป็นวิชาชีพ ผู้เรียนเหล่านี้จึงเป็นผู้ฟังที่ดีต่อไปได้ ถ้ากิจกรรมการเรียนในระดับมัธยมศึกษามุ่งพัฒนาการฟังอย่างถูกต้อง ประการที่สาม พัฒนาทักษะการร้องเพลง ในลักษณะของดนตรีที่เป็นวิชาทั่วไปนั้น ผู้เรียนควรมีโอกาสได้พัฒนาทักษะการร้องเพลงให้อยู่ในระดับที่สามารถร้องได้โดยไม่เพี้ยน ซึ่งเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ และเป็นทักษะทุกคนควรได้มีโอกาสปฏิบัติด้วย และโดยทักษะการร้องเพลงที่ถูกต้องเช่นนี้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาด้านดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการที่สี่ พัฒนาทักษะการเล่น ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาดนตรีเป็นวิชาเอกต่อไปในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้เรียนควรมีทักษะด้านการอ่านและทฤษฎีดนตรีควบคู่ไปด้วย ประการสุดท้าย คือ เป็นวิถีทางในการแสดงออกของผู้เรียนในชั้นมัธยมศึกษา ผู้เรียนวัยนี้มีพลังงานเหลือเฟือ เพราะอยู่ในวัยที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว การมีกิจกรรมดนตรีพิเศษนอกเวลาเรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้พลังที่ตนมีอยู่ออกมาในทางที่ถูก ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในวัยนี้อย่างมาก เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่หันไปทำอย่างอื่นที่มีขอบได้เนื้อหาของกิจกรรมดนตรีในระดับมัธยมศึกษา กล่าวได้ว่าเป็นเนื้อหาที่ลึกซึ้งมากพอสมควรเพราะผู้เรียนมีความสามารถในการรับรู้แนวคิดต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการศึกษาดนตรีเป็นวิชาเอกนั้น ควรที่จะได้เรียนรู้ทักษะที่ตนเองเลือกอย่างลึกซึ้งถึงแก่นกับผู้สอนที่มีความชำนาญ ควบคู่ไปกับเนื้อหาทฤษฎีแขนงต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้าง

และพัฒนาความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างของดนตรี สำหรับเนื้อหาของกิจกรรมดนตรีในวิชาทั่วไปนั้น ผู้เรียนควรมีโอกาสได้เรียนรู้ทักษะดนตรีประเภทต่าง ๆ อย่างครบถ้วนต่อจากระดับประถมศึกษา โดยสามารถเน้นทักษะการร้องและการอ่าน เพราะเป็นทักษะที่ทุกคนสามารถทำได้ โดยไม่ต้องลงทุนอะไร นอกเหนือจากนี้ ผู้เรียนควรมีโอกาสได้เล่นเครื่องดนตรีบางชนิด เช่น ขลุ่ย กีตาร์ หรือเครื่องตีต่าง ๆ ในด้านองค์ประกอบดนตรีผู้เรียนควรเรียนรู้แนวคิดด้านจังหวะ ทำนอง เสียงประสาน สีสัน รูปแบบ และลักษณะของเสียงควบคู่กันไปตลอด โดยให้ผู้เรียนสัมผัสกับดนตรีต่าง ๆ ทั่วโลกด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการเรียนรู้ดนตรีของชนต่าง ๆ ทั่วโลกควบคู่กันไปด้วยกิจกรรมที่นำดนตรีไปรวมกับศิลปะแขนงอื่น ๆ เช่น การแสดงละครเป็นสิ่งที่ควรกระทำ เพราะผู้เรียนวัยนี้ชอบสร้างสรรค์ และแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ การนำดนตรีไปรวมกับศิลปะการแสดงช่วยให้ผู้เรียนขยายขอบเขตการแสดงออกให้กว้างออกไป ซึ่งเป็นการท้าทายให้ผู้เรียนเรียนรู้ จัดเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนเรียนรู้ดนตรีและศิลปะการแสดงได้เป็นอย่างดี การแสดงละครเพลงสามารถจัดออกไปให้อยู่ในรูปแบบของชมรมการแสดงละคร หรือชมรมดนตรีได้ การนำละครเพลง หรือ โอเปรามาแสดง หรือละครที่ผู้เรียนคิดขึ้นมาเองนั้นล้วนเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ทั้งสิ้น กิจกรรมการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาควรมีทั้งกิจกรรมในเชิงปฏิบัติและการบรรยาย ทั้งนี้ผู้เรียนอยู่ในวัยที่มีความพร้อม มีสมาธิในการฟังบรรยาย และเนื้อหาดนตรีในระดับนี้ต้องอาศัยการเรียนการบรรยายมากขึ้น เพื่อสร้างพื้นฐานและแนวคิดให้กว้างไกลออกไปได้ในระยะสั้น โดยการอธิบายของผู้สอน ในด้านทักษะนั้น ผู้เรียนควรให้เวลานอกห้องเรียนในการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่เรียนรู้ไปอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความแม่นยำ ความถูกต้องในการเล่น ผู้สอนควรพัฒนาเทคนิควิธีเล่น หรือวิธีร้องของผู้เรียนให้ก้าวหน้าไปด้วย มิใช่มุ่งแต่การสอนให้เล่นแต่บทเพลงได้เพียงอย่างเดียวผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง โดยเฉพาะในการศึกษาดนตรีในลักษณะของวิชาทั่วไป ซึ่งผู้เรียนควรมีโอกาสศึกษาค้นคว้าหรือทำสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนสั่งเพื่อความรู้อันแตกฉาน ซึ่งเป็นการปลูกฝังความรู้ในเชิงความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการต้องการของผู้เรียนในวัยนี้อย่างมากในอันที่มีอิสระในการคิดการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง กิจกรรมนอกห้องเรียนในรูปแบบของกิจกรรมพิเศษ หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่สำคัญอีกลักษณะหนึ่งในระดับมัธยมศึกษา เพราะช่วยให้ผู้เรียนที่สนใจเรื่องดนตรีมีโอกาสดูแลเรียนรู้ดนตรีอย่างเต็มที่ทำให้ผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมเหล่านี้พัฒนาชีวิตและทักษะดนตรีได้ลึกซึ้งมากขึ้น โดยสรุป แนวการจัดกิจกรรมดนตรีในระดับมัธยมศึกษา ควรแบ่งออกเป็นสองลักษณะ คือ กิจกรรมดนตรีสำหรับผู้เรียนที่ต้องการศึกษาดนตรีเป็นวิชาเอก และสำหรับผู้เรียนที่ต้องเรียนดนตรีเป็นวิชาทั่วไป สำหรับกิจกรรมดนตรีในลักษณะแรก ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ศึกษาและฝึกฝนทักษะด้านดนตรีควบคู่ไปกับการเรียนทฤษฎีดนตรีแขนงต่าง ๆ ในลักษณะที่สอง ผู้เรียนควรมีโอกาสศึกษาในลักษณะของการเป็นผู้ฟังที่ดี โดยมี

โอกาสได้เรียนรู้สาระดนตรีพอเพียงกับระดับความสามารถของแต่ละคน นอกจากนี้กิจกรรมนอกห้องเรียนในลักษณะชมรมต่าง ๆ ทางดนตรีและการละครเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เรียนวัยนี้เช่นกัน (ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2540, น.15-16)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เศรษฐชัย ชัยสนิท, สุรัชชัย สุขสกุลชัย การศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนาระบบ ของการผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์สำหรับคนตาบอด (บทคัดย่อ) การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาระบบการผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์สำหรับคนตาบอด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้ 1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ คือ บุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดแถบเสียงแห่งประเทศไทย จำนวน 49 คน 2) กลุ่มอาสาสมัคร คือ บุคคลที่เข้าร่วมการอ่านหนังสือเพื่อผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นสมาชิกของห้องสมุดแถบเสียงแห่งประเทศไทย จำนวน 141 คน ดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาของระบบการผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ระบบการผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์มีความล่าช้าในการผลิต เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครมีจำนวน ไม่เพียงพอ รวมถึงวัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ขาดความทันสมัย 2) ความต้องการของระบบการผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ต้องการให้มีการพัฒนาปรับปรุงระบบการผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ ต้องการให้มีการเพิ่มจำนวนอาสาสมัคร ต้องการให้เพิ่มความหลากหลายและจำนวนของหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ และต้องการให้มีการปรับปรุงวัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัย 3) การศึกษาแนวทางพัฒนาระบบการผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ คนตาบอด พบว่า แนวทางที่ได้คือ การผลิตหนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์แบบมีส่วนร่วม กล่าวคือ การเพิ่มความมีส่วนร่วมในระบบการผลิตระหว่างเจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร และการเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงการผลิตของอาสาสมัคร

นพดล พูลสวัสดิ์ (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของครูดนตรีที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สมรรถภาพของครูดนตรีตามความต้องการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน โดยครูและนักเรียนโรงเรียนมัธยมมีความต้องการอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน และพบว่าสมรรถภาพทุกด้านเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครูดนตรี และโดยเฉพาะสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ นักเรียนเห็นว่ามีค่าจำเป็นมากกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า สมรรถภาพของครู

ดนตรีด้านวิชาการคือ รู้จักบำรุงรักษาเครื่องดนตรีทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากลซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ทั้งครูและนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษต้องการมากที่สุด

ประทีป นกปี (2530, น.144-150) ได้วิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาดนตรี ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 7 พบว่า ในด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการสอนดนตรีภายในโรงเรียน ได้แก่ สถานที่การจัดเก็บอุปกรณ์การสอนวิชาดนตรีและครูผู้สอนดนตรี โดยส่วนรวมเห็นว่า การใช้หลักสูตรมีสภาพอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนดนตรีที่ไม่มีวุฒิทางด้านการสอนวิชาดนตรีส่วนใหญ่มีทักษะเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้สอนดนตรีที่มีวุฒิทางด้านการสอนดนตรีเห็นว่า สภาพการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก ด้านการสอนของครูดนตรี ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะอยู่ในระดับมากในเรื่องการใช้วิธีสอนโดยครูสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติตาม ครูสอนดนตรีส่วนใหญ่มีทักษะคิดเกี่ยวกับปัญหาการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาดนตรีอยู่ในระดับปานกลาง โดยครูผู้สอนดนตรีที่ไม่มีวุฒิด้านการสอนมากกว่าครูที่มีวุฒิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 กรมวิชาการ (2522, น.7) ได้รายงานการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนตามโครงสร้างของหลักสูตร ผู้เข้าประชุมร้อยละ 100 มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางและผู้เข้าประชุมส่วนมาก ร้อยละ 63 เห็นว่า รายวิชาที่มีปัญหาคือ วิชาศิลปะกับชีวิต เพราะหลักสูตรให้เรียนมากถึง 3 เนื้อหา คือ ศิลปะศึกษา ดนตรีและนาฏศิลป์ ในรายวิชาเดียวกัน ในรหัสวิชา ศ 101- ศ 306 ทำให้มีปัญหายุ่งยากมากในการจัดผู้เข้าสอน การวัดผล และการประเมินผลเนื้อหา นอกจากนี้ การกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่พึงประสงค์เพราะมีการเน้นให้เกิดทักษะเล่นได้ทำได้ ทั้งที่รายวิชาต้องการเพียงให้เกิดความซาบซึ้ง แนวทางที่ควรแก้ไขคือ แยกเนื้อหาออกจากกัน ปรับลดเนื้อหา หรือเพิ่มคาบเวลา และแยกรหัสออกจากกันเป็น 6 รายวิชา แบ่งเป็น 2 แนวทางคือ วิธีที่ 1 แยกเป็น 6 รายวิชา ได้แก่ ศ 101-ศิลปะ ศ 102-นาฏศิลป์

ศ 203-ดนตรี ศ 204-ศิลปะ ศ 305-นาฏศิลป์ ศ 306-ดนตรี หรือวิธีที่ 2 แยกเป็น 6 รายวิชา ได้แก่ ศ 101-102 ศิลปะ ศ 203-204 นาฏศิลป์ ศ 305-306 ดนตรีศึกษา

ฉันทนา อุดมสิน และ เกื้อจิตต์ นิมทิน (2536, น.65-67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า

1. ปัญหาด้านหลักสูตร คือ โรงเรียนขาดเอกสารหลักสูตร คู่มือ ตำรา หนังสืออ้างอิง สำหรับให้ครูศึกษา และผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดทำ

หนังสือหลักสูตร และคู่มือสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ทุกชั้นให้แก่ครูผู้สอนอย่างทั่วถึงและจัดศึกษานิเทศก์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี-นาฏศิลป์ให้คำแนะนำหรือสาธิตหรือจัดทำตำราที่เกี่ยวกับแนวทางฝึกปฏิบัตินักเรียน เครื่องดนตรีตามหลักสูตร จะเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนดนตรีมีความรู้ความมั่นใจในการใช้หลักสูตรยิ่งขึ้น

2. ปัญหาด้านการเรียนการสอน คือ ครูผู้สอนดนตรี-นาฏศิลป์ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษาและไม่ได้ฝึกอบรมมาด้านนี้โดยตรง ครูผู้สอนไม่มีความถนัดและขาดทักษะในการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ถึงแม้ว่าครูจะพอใจในการสอนวิชานี้เท่ากับวิชาอื่น ๆ แต่เนื่องจากมีลักษณะพิเศษที่ต้องสาธิตท่าทางให้นักเรียนดู ทำให้เกิดปัญหากับครูบางคนที่ไม่ชอบหรือไม่มีความถนัดส่งผลให้การสอนไม่ประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ได้รับระบุไว้ในหลักสูตร

3. แนวทางการแก้ไขระยะสั้น คือ การจัดอบรมสัมมนาให้กับครูดนตรี-นาฏศิลป์ และการอบรมสัมมนาควรทำอย่างจริงจัง มีทั้งเนื้อหาและภาคปฏิบัติมีเป้าหมายชัดเจน ระบุและวัดผลได้โดยใช้ระยะเวลาที่เพียงพอเพื่อให้ครูได้เข้ารับการอบรมที่สามารถนำเอาความรู้ที่ไปถ่ายทอดให้นักเรียนได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

4. แนวทางการแก้ไขระยะยาว คือ ควรพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดให้ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความถนัดชำนาญเฉพาะด้านแต่ละกลุ่มวิชา ซึ่งเป็นการปฏิบัติในโรงเรียนขนาดใหญ่อยู่แล้ว แต่ยังไม่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็กที่ครูผู้สอนมักเป็นครูหมวดวิชาอื่นที่การสอนทุกวิชายังมีความจำเป็น แต่ควรได้รับการสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ความถนัดเฉพาะด้านเฉพาะกลุ่มวิชานั้นมากขึ้น

5. ปัญหาด้านสื่อการสอน ซึ่งเป็นปัญหาสูงสุด และครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่า ขาดเครื่องดนตรี ขาดเครื่องแต่งกายขาดห้องฝึกซ้อม ห้องเก็บเครื่องดนตรีและห้องแต่งกาย ขาดสื่อการสอน ขาดงบประมาณ ขาดคนที่จะซ่อมแซมและสร้างอุปกรณ์ และขาดทักษะในการใช้สื่อการสอน

อัจฉราภรณ์ สุกจิตต์ (2540) ได้ศึกษาด้านการจัดกิจกรรมทางดนตรี-นาฏศิลป์ที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการของนักเรียน พบว่า กิจกรรมดนตรี-นาฏศิลป์เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อทำให้เกิดพัฒนาการทางร่างกายที่ดีขึ้นแก่เด็กปฐมวัยเพราะเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกในทุก ๆ สักส่วนของร่างกาย ได้เคลื่อนไหว ได้ฝึกฝนบุคลิกภาพทรวดทรง มีจังหวะในการบังคับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ให้เคลื่อนไหว ดังนั้นกิจกรรมดนตรี-นาฏศิลป์จึงมีประโยชน์และคุณค่าต่อพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัยอย่างแท้จริง ไพฑูรย์ รัตนคม (2542) ได้ศึกษาทางความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อดนตรีศึกษา พบว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนมัศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรีศึกษา 4 ด้านดังนี้คือ ด้านการบริหารการสอนดนตรีในโรงเรียน ด้านการเรียนการสอนดนตรีศึกษา ด้านปัญหาการเรียนการสอน

ดนตรีศึกษา และด้านบทบาทของดนตรีที่มีต่อสังคม โดยศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน เพศ อายุ วยและวุฒิการศึกษาที่ แตกต่างกัน

ชนทัต นวลเจริญ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รายงานรูปแบบการจัดการศึกษาที่สอดคล้อง กับความต้องการของชุมชน กรณีศึกษา โรงเรียนบันนังสตาวิทยา พบว่า ระดับความคิดเห็นของครู อาจารย์ คณะกรรมการโรงเรียน นักเรียน กรรมการโรงเรียน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการศึกษาที่ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ก่อนการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนหลังการ ดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับความเห็นของผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป ผู้นำ ศาสนา และผู้นำชุมชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของ ชุมชน ก่อนการดำเนิน การโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนหลังการดำเนินงาน อยู่ในระดับปาน กลาง

สายลออ จำปา (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการเรียนวิชาดนตรี นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ผลการวิจัย พบว่า 1. นักเรียนมีความต้องการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ ได้แก่ ดนตรีไทย ดนตรีพื้นเมือง และ นาฏศิลป์โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. นักเรียนมีปัญหาและความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนต้องการครูที่มีความรู้ ความถนัด ด้านดนตรีและนาฏศิลป์โดยตรง นักเรียนควรมีโอกาส เรียนวิชาเลือกตามความถนัด นักเรียนต้องการเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติจริงใน วิชาดนตรีนาฏศิลป์ ส่วนด้านโรงเรียน นักเรียนต้องการครูที่ใจดี ยิ้มแย้ม สุภาพ อ่อนหวาน และ เป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญ ตลอดจน ประโยชน์ของดนตรีนาฏศิลป์ไทยที่มีต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ และควรอนุรักษ์ไว้สืบไป

นาตยา หงษ์ศิลา (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สถานภาพทางวิชาการของครูดนตรีใน โรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า จำนวนครูในวิชาศิลปะกับชีวิตที่มีคุณวุฒิครบ 3 ด้าน คือด้านดนตรี ด้านศิลปะ และด้านนาฏศิลป์ มีจำนวน 4 โรงเรียน จาก 36 โรงเรียน ไม่มีโรงเรียนใด ที่มีห้องเรียนเฉพาะสำหรับเรียนดนตรีที่สามารถเก็บเสียงได้ เครื่องดนตรีใน โรงเรียนมีไม่เพียงพอ ต่อความต้องการของนักเรียนและชำรุด ครูดนตรีต้องสอนปฏิบัติดนตรีนอกเวลาเป็นส่วนใหญ่ ครู ดนตรีในวิชาศิลปะกับชีวิตมีคุณวุฒิทางดนตรีในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี รวมจำนวน 24 คน ไม่มีคุณวุฒิทางดนตรีจำนวน 12 คน ส่วนใหญ่ที่มีคุณวุฒิทางดนตรี ศึกษา ด้านดนตรีสากล มากกว่าดนตรีไทย ครูดนตรีที่ไม่มีคุณวุฒิทางดนตรีต้องหาความรู้ทางดนตรีโดยวิธีศึกษาด้วยตนเอง ครูดนตรีมีความต้องการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถทางดนตรี ด้านทฤษฎีและ ปฏิบัติทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากลมากกว่าการศึกษาต่อ และมีครูดนตรียังไม่มีตำแหน่งทาง

วิชาการเป็นอาจารย์ระดับ 3 ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรดนตรีหรือการจัดแผนการเรียนการสอนของสถาบันที่ผลิตครูดนตรีให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล

ธนกฤษณ์ วงศ์คำจันทร์ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนวิชาดนตรีศึกษา ในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า โรงเรียน ผู้บริหาร ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ครูผู้สอนควรมีวุฒิการศึกษาด้านดนตรี มีประสบการณ์และเอาใจใส่ในการสอนอย่างจริงจัง นักเรียนควรรีความเอาใจใส่ในการเรียน และมีความรับผิดชอบในการฝึกซ้อม สื่อการสอน ควรจัดหาสื่อการสอนที่ไม่ซ้ำชุด จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องดนตรีให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน การจัดสภาพแวดล้อม ควรมีห้องดนตรีที่เป็นเอกเทศไม่รบกวนการเรียนการสอนวิชาอื่น และส่วนที่สำคัญคือกรมสามัญศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษา เพื่อลดปัญหาด้านยาเสพติดของนักเรียน ปัญหาการชกต่อยกันและปัญหาสื่อออนไลน์

สำฤทธิ์ คงทรัพย์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมวงดนตรีสากลสมัยนิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมชุมนุมวงดนตรีสากลสมัยนิยม จัดขึ้น โดยใช้คาบกิจกรรมชุมนุมจำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์และเวลานอกราชการ ได้แก่ พักกลางวัน หลังเลิกเรียนและวันหยุดราชการ โดยมีลำดับขั้นตอน คือ เขียนโครงการ รับสมัครสมาชิก คัดเลือกนักดนตรีและนักร้องประชุมสมาชิก จัดทำตารางฝึกซ้อม ฝึกซ้อมการบรรเลงและขับร้องออกแสดง และเข้าร่วมประกวดแข่งขันประเมินผล การคัดเลือกนักดนตรีและนักร้อง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก สามารถคัดเลือกนักดนตรีและนักร้อง ได้ตามเกณฑ์ที่ต้องการ โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนน้อยคัดเลือกจากผู้เรียนวิชาเลือกเสรีดนตรีสากลและจากการประกวดขับร้อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรม ได้แก่ ผู้ร่วมกิจกรรมต้องเป็นผู้ที่มีใจรักและมีพรสวรรค์ในด้านดนตรี โรงเรียนให้การสนับสนุนจริงจังและต่อเนื่อง มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอกับผู้ร่วมกิจกรรม มีครูที่ปรึกษากิจกรรมชุมนุมที่มีความสามารถช่วยเหลือแนะนำและใช้เวลาในการฝึกซ้อมมาก

พัชรินทร์ จำปานนท์ (2546) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมดนตรีเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์สามารถพัฒนาได้ โดยการใช้การฝึกหัดดนตรีเชิงทักษะ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากลักษณะของสมาชิกของกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยที่มีพัฒนาการอยู่ในขั้นคิดด้วยเหตุผลในสิ่งที่ป็นนามธรรม (Formal Operation Stage) ตามหลักของ Piaget ดังนั้น การใช้กิจกรรมการฝึกดนตรีไทยเชิงทักษะต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้กับกลุ่มตัวอย่างจึงมีความเหมาะสม เพราะกลุ่มตัวอย่างเริ่มมีความคิดกว้างขวาง และสามารถคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

ดังที่ Piaget (กิ่งฟ้า สินธุวงษ์, 2547, น.38, อ้างถึงใน Piaget, 1969) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การใช้ความคิดของวัยรุ่นใกล้เคียงกับวัยผู้ใหญ่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหา มีการแก้ปัญหาได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนและเป็นระบบ ไม่ต้องพึ่งสภาพของจริงหรือตัวอย่างประกอบ และสามารถอธิบายวิธีการคิดของตนเองได้คิดกลับไปกลับมาได้สามารถวางหลักการจากประสบการณ์ที่พบเห็นหลาย ๆ ครั้ง ซึ่งขั้นนี้เป็นพัฒนาการทางความคิดที่เจริญถึงขีดสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตตา สงห์กระโจม (2545) ที่ได้ศึกษาถึงผลของการใช้กิจกรรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการ ที่มีการคิดในใจโดยแยกกาย มีการคิดอย่างถูกต้อง คิดถูกทาง และคิดให้เกิดผล ต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุพรรณิ นามวงษ์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (สาระดนตรี) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูดนตรีในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร ครูได้รับเอกสารและความรู้ทางวิชาการในการจัดทำหลักสูตรอย่างเหมาะสม มีการวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำหลักสูตรครบทุกขั้นตอน ครูส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรได้เหมาะสมกับท้องถิ่น/ชุมชน เนื่องจากเห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตร ครูส่วนใหญ่มีความรู้ทางวิชาการดนตรี และมีทักษะด้านดนตรีเป็นอย่างดี และครูมีความเห็นว่าวิทยากรที่มาให้การอบรมในการเขียนหลักสูตรดนตรีควรเชี่ยวชาญด้านดนตรีโดยตรง จะทำให้ครูมีความมั่นใจในการเขียนหลักสูตรมากขึ้น ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำหลักสูตร ครูมีปัญหาในการจัดทำหลักสูตรขั้นตอนต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากครูได้รับการอบรมการทำหลักสูตรอย่างเหมาะสม ปัญหาที่ครูส่วนใหญ่พบคือ คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้ปกครอง ไม่ค่อยร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรหรือมีส่วนในการจัดทำหลักสูตรน้อย และวิทยากรที่มาแนะนำการเขียนหลักสูตรไม่มีความรู้ด้านดนตรี ทำให้ครูขาดความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพหรือไม่ ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตร ครูคิดว่ามีปัจจัยหลายด้านทั้งงบประมาณ วิทยากร และการสนับสนุนจากผู้บริหาร ปัญหา การเตรียมบุคลากรในการจัดทำหลักสูตร ความร่วมมือของชุมชน/ท้องถิ่น ต้องเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน ภาพสะท้อนการใช้หลักสูตร นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดี มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามข้อกำหนดของครูผู้สอนได้ตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปกาศิต เอี่ยมสะอาด (2550) ได้สรุปผลการวิจัยด้านการเรียนการสอนกิจกรรมโยชวาทิตในด้านทักษะการอ่านโน้ตสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีเสริมแรงไว้ดังนี้ 1) การใช้คำพูดที่สุภาพ เป็นกันเองกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้สึกเป็นมิตร กล้าพูด กล้าทำผูกพันกับผู้สอน มีความต้องการที่จะเรียนรู้ด้านดนตรี 2) การพัฒนาการเรียนรู้ ที่เริ่มจากง่ายไปหายาก ทำให้ผู้เรียน

มีแรงจูงใจและได้รับกำลังใจในการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานทางดนตรีที่ได้อย่างถูกต้อง 3) การทำแบบทดสอบ และฝึกปฏิบัติกิจกรรมแบบซ้ำ ๆ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความแม่นยำในการเรียนรู้ มีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติกิจกรรม 4) การเสนอผลการทำแบบทดสอบและแบบฝึกปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตัวโน้ตในแต่ละครั้ง ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงข้อบกพร่อง ทำให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในผลงานของตนเอง

วิสาร สุทธิสว่าง (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สาระดนตรี ในระดับช่วงชั้นที่ 3 ของสถานศึกษาของรัฐ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ครูดนตรีมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาน้อย ขาดความมั่นใจ ความรู้พื้นฐานด้านดนตรีของนักเรียนมีน้อย เวลาเรียนไม่เพียงพอ ไม่สามารถกำหนดควิสัยทัศน์ให้สูงได้ แต่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สามารถครอบคลุมมาตรฐานช่วงชั้นได้อย่างต่อเนื่องสาระดนตรีไทยมีมากกว่าดนตรีสากลและดนตรีท้องถิ่น เวลาเรียนกำหนดโดยผู้บริหารสถานศึกษา การจัดทำคำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ ใช้ตัวอย่างจากคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะเป็นหลัก นักเรียนและชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ผลจากการจัดทำหลักสูตร พบว่า ครูดนตรีให้ค่าน้ำหนักพัฒนาการของนักเรียนเรียงตามลำดับ คือ ความรู้ ความเข้าใจดนตรี คุณธรรมจริยธรรม และทักษะปฏิบัติดนตรี ปัญหาที่พบในการจัดทำหลักสูตร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญในการเรียนการสอนดนตรีพื้นฐาน ครูดนตรีมีน้อย ชุมชนขาดสื่อและแหล่งเรียนรู้ดนตรี หลักสูตรไม่ชัดเจนและนักเรียนขาดความรู้พื้นฐานด้านดนตรี

มงคล แจ่มบำรุง (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนดนตรีสากลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความต้องการด้านสื่อการเรียนการสอนดนตรีสากล พบว่า ลำดับที่ 1 คือ หนังสือและโน้ตเพลง ร้อยละ 10.67 ลำดับที่ 2 คือ ระบบอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 8.97 ลำดับที่ 3 คือ รูปภาพเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ร้อยละ 8.36 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีสากล พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ชมสื่อวีดิทัศน์ประเภท ซีดี / ดีวีดี การเรียนการสอนดนตรีสากล และ จัดการแข่งขันการแสดงความสามารถในการบรรเลงดนตรี ร้อยละ 14.98 ลำดับที่ 2 คือ เชิญนักวิชาการทางด้านดนตรีมาพูดคุยถึงวิชาดนตรีว่าสามารถนำไปเรียนต่อได้อย่างไรบ้าง และ เล่นเกม ร้อยละ 14.74 ลำดับที่ 3 คือ ชมสื่อวีดิทัศน์ประเภท ซีดี / ดีวีดี บันทึกการแสดงของนักดนตรีระดับโลก ร้อยละ 14.52 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน (แหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนดนตรีสากล) พบว่า ลำดับที่ 1 คือ มีมุมหนังสือเกี่ยวกับดนตรีและโน้ตเพลง ร้อยละ 25.66 ลำดับที่ 2 คือ ต้องการมุมฟังเพลงประเภทต่าง ร้อยละ 24.60 ลำดับที่ 3 คือ ต้องการมุมชมสื่อวีดิทัศน์ประเภท ซีดี / ดีวีดี การเรียนการสอนดนตรีสากล ร้อยละ 20.11 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อรูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนดนตรีสากลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เหมาะสม

ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56 นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนดนตรีสากลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยรวมจากการทดลองใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนดนตรีสากลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50

งานวิจัยต่างประเทศ

สลัสส์ (Sluss, 1968, p.755-A) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีด้านดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมปีสุดท้ายจำนวนสี่โรงเรียนในรัฐโคโรลาโด โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างในแง่ภูมิหลังทางด้านดนตรีของนักเรียน ด้านอาชีพผู้ปกครอง และเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียน พบว่า นักเรียนทั้งหมดเห็นความสำคัญของดนตรี แต่มีทัศนคติต่ออนาคตด้านดนตรี (Toward Music) น้อยที่สุด นักเรียนที่มีภูมิหลังด้านดนตรีจะมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีในอนาคต นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนวิชาดนตรี จะทำแบบทดสอบวัดทัศนคติได้สูงกว่านักเรียนที่ไม่มีโปรแกรมเปิดสอนวิชาดนตรี และพบว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีผลต่อทัศนคติที่ดีหรือน้อยต่อด้านดนตรี เบิร์ช (Birch, 1969, p.1743-A) ได้ทำการวิจัยที่ทำให้ทัศนคติที่ดีทางด้านดนตรีของครูแตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามที่มีชื่อว่า The Oregon Test for Attitude Toward Music เพื่อวัดทัศนคติที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ทางด้านดนตรี และความเชื่อมั่นของตนเองในการสอนดนตรี ซึ่งผลวิจัยพบว่า ประสบการณ์ด้านดนตรีกับทัศนคติที่มีต่อดนตรี ประสบการณ์ด้านดนตรี และความเชื่อมั่นในตนเอง และทัศนคติที่มีต่อดนตรีสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองในการสอนดนตรี แต่จำนวนปีที่ทำการสอนดนตรีกับทัศนคติที่มีต่อดนตรีไม่แตกต่างกัน โคลวิน (Colvin, 1992, p.2453-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของการสอนเปียโน โดยการค้นหาคำประกอบที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนเปียโน และหาแนวทางในการสนับสนุนการเรียนวิชาเปียโนของนักเรียนในอนาคต พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อการเรียนเปียโน คือ กระบวนการเรียนที่ดี ควรมีการชมเชยหลังการแสดงทุกครั้ง และในการจัดการเรียนการสอนจะต้องมีความสมดุล ซึ่งแนวทางในการจัดการเรียนการสอนคือ ควรให้ความสนใจในการเตรียมการในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ให้คำติชมที่ตรงไปตรงมา จัดบทเรียนพิเศษเพื่อเสริมบทเรียนทุกสัปดาห์และควรมีการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้แก่นักเรียน ส่วนรูปแบบการเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรี ได้แก่ การสอนที่ยึดหลักนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และการสอนที่ยึดกิจกรรมเป็นหลักมากกว่าการสอนยึดเนื้อหาวิชาหรือผู้สอนเป็นหลัก และไม่ควรรสอนด้วยการยึดพื้นฐานแนวคิดของครูเป็นหลัก ไม่ควรใช้การสอนที่ยึด

เฉพาะเนื้อหา หรือไม่สอนด้วยการแสวงหาความรู้และการสอนโดยที่ครูไม่มีการกำหนดทิศทางไว้ก่อน

คิง (King, 1992, p.2452-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปหลักสูตรกับการมีส่วนร่วมของชั้นเรียนวิชาคณิตในรัฐเวอร์จิเนีย ปี ค.ศ. 1979-1988 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิรูปหลักสูตรวิชาคณิตกับการมีส่วนร่วมของชั้นเรียนวิชาคณิตในโรงเรียนนั้นมีความสลับซับซ้อนมาก แต่การลงทะเบียนเรียนวิชาคณิตลดลง ซึ่งการลดลงของจำนวนผู้เรียนอาจมาจากการรณรงค์ให้มีการเรียนวิชาพื้นฐาน แต่อย่างไรก็ตามหน่วยงานของรัฐก็ยังคงรักษาจำนวนผู้เรียนวิชาคณิตไว้ โดยได้กระทำหลากหลายวิธี โดยโรงเรียนบางแห่งได้เพิ่มครูสอนคณิต บางแห่งเปิดสอนคณิตหลายประเภท ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า มีความแตกต่างเกิดขึ้นชัดเจนระหว่างการให้การสนับสนุนกับการจัดความสำคัญของวิชา ดังจะเห็นว่า การให้ความสนับสนุนในเรื่องการปฏิรูปหลักสูตรตลอดทั้งความรับผิดชอบหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากพบว่า จำนวนผู้สนใจเรียนคณิตลดลงจากอดีตเป็นอย่างมาก

โลเปส (Lopes, 1992, p.2455-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้เพลงกล่อมเด็กต่อความอดทนและการส่งเสียงร้องของเด็ก ทฤษฎีพัฒนาการทางดนตรีเพื่อการศึกษาผลของดนตรีกับการเลี้ยงเด็ก โดยเลือกศึกษาผลของดนตรีในเชิงวิเคราะห์เพลงกล่อมเด็ก พบว่าในจำนวนเพลงกล่อมเด็กและเพลงสนุกสำหรับเด็ก มี 97 เพลง ที่เป็นเพลงตามวัฒนธรรมยุโรปซึ่งมีหลายลักษณะ เช่น เป็นเพลงบรรเลงมีจังหวะประกอบ เป็นลักษณะของกลุ่มดนตรีแสดงอารมณ์และท่าทาง ผู้วิจัยพบว่า มีขั้นตอนต่าง ๆ ประกอบ 6 ขั้นตอน ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ (Piaget) และตรงกับทฤษฎีของแฟร์ เวเตอร์ (Fair Wether) ที่ว่าด้วยการพัฒนาการทางจิตของเด็ก ผู้วิจัยได้ทำการทดลองให้เด็กฟังเพลงสนุกๆมากกว่าเพลงกล่อมเด็ก เด็กจะทำมือทำเท้าเคลื่อนไหว แต่ถ้าเป็นเพลงกล่อมเด็กจะทำให้เด็กทำท่าช้าๆ ถ้าเป็นเพลงสนุกสนานเด็กจะทำท่าไปเรื่อย ๆ ไม่ช้ากััน ซึ่งให้เห็นว่า เพลงสนุก ๆ จะกระตุ้นให้เด็กกระฉับกระเฉง ส่วนเพลงกล่อมเด็กจะช่วยเอาใจและตอบสนองแก่เด็กเกี่ยวกับความอ่อนโยนและความนิ่งสงบ

Szubertowska (2004, p.317-330) ได้วิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีของเด็กวัยรุ่นชาวโปแลนด์ ซึ่งเรียนดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา การศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพื้นฐานวัฒนธรรมดนตรี ได้แก่ แรงจูงใจในเชิงบวก, ความสนใจ, ความเข้าใจทางดนตรี และประสบการณ์ ด้านค่านิยมซึ่งเกี่ยวกับดนตรี โดยวัฒนธรรมดนตรียังต้องการการยกระดับด้านสารสนเทศดนตรีที่ต่างกัน เพื่อให้การพัฒนาความสามารถทางดนตรีได้ง่ายขึ้น และระดับของกิจกรรมจะส่งผลกระทบต่อระดับความสนใจของวัยรุ่น ปัญหาที่ศึกษาพบ 3 ประการ ได้แก่ แหล่งที่มาของวัฒนธรรมดนตรีของเด็กวัยรุ่นบทบาทของดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต และระดับทางการศึกษาของวัยรุ่น โดย

ด้านการศึกษาประกอบด้วย 2 ด้าน คือ การมุ่งเน้นต่อความสนใจและสภาพของผลสำเร็จ โดยมีข้อสมมุติฐานว่าวัฒนธรรมทางดนตรีเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการศึกษาด้านดนตรีในกลุ่มวัยรุ่น

Leung (2004, p.59-75) ได้ทำการวิจัยพบว่า งานวิจัยในปัจจุบันสนับสนุนการใช้กิจกรรมอย่างสร้างสรรค์เป็นอย่างมากซึ่งเป็นองค์ประกอบในโครงการดนตรีในโรงเรียน โดยอิงพื้นฐานจากข้อพิสูจน์ที่ว่า การเรียนรู้ดนตรีจะมีประสิทธิภาพอย่างมากเมื่อนักเรียนได้รับการเปิดรับสู่กิจกรรมการเรียนรู้อย่างแท้จริงและเก็บประสบการณ์ จุดมุ่งหมายในการศึกษานี้ก็เพื่อกำหนดความต้องการวิธีการสำรวจและทักษะที่จำเป็นสำหรับการสร้างความร่วมมือในการแต่งเพลงในโรงเรียนอังกะซึ่งถูกกำหนดว่ามีมิติของการสอนดนตรีโดยทั่วไปได้รับความสนใจน้อยกว่าครูดนตรี กลุ่มของครูดนตรีจำนวน 8 คน จะถูกตั้งคำถามเพื่อออกแบบโครงการเชิงสร้างสรรค์ด้วยตนเอง ซึ่งจะถูกสอนในช่วงเปิดประชุมการฝึกการสอนใน 4 สัปดาห์ การสังเกตภาคสนามและการบันทึกภาพวิดีโอจะถูกนำมาวิเคราะห์ กลยุทธ์การสอน 10 กลยุทธ์ได้ถูกนำมาพิสูจน์ตามองค์ประกอบเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 4 ประการ กล่าวคือ แรงจูงใจในงาน ทักษะความไว้วางใจต่อขอบเขตความรู้ กระบวนการสร้างความเชื่อถือและความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการรู้ และควบคุมกระบวนการคิดของตน มีข้อแนะนำในการวิจัยว่า องค์ประกอบดังกล่าวจะเป็นการสร้างกรอบการทำงานซึ่งครูดนตรีอังกะสามารถนำไปใช้เมื่อต้องการส่งเสริมกิจกรรมดนตรีเชิงสร้างสรรค์ในห้องเรียน

Barrett (2007, p.39-50) ได้วิเคราะห์ข้อมูลจำเพาะด้านดนตรีที่เกิดขึ้นในกรณีศึกษาของภาวะของการรับรู้ในเด็กออตสเตรเลียต่อความหมายและค่านิยมทางศิลปะในการดำรงชีวิตของเด็กและการอธิบายถึงลักษณะและความครอบคลุมในการมีส่วนร่วมของพวกเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรายงานถึงภาวะการรับรู้ในเด็ก (อายุระหว่าง 6-17 ปี) ด้านปรากฏการณ์ด้านความสัมพันธ์ ต่อการมีส่วนร่วมของเด็กต่อศิลปะทางดนตรีทั้ง 4 ด้าน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวน 25 รายตามแหล่งดังกล่าว การวิเคราะห์ใจความสำคัญของข้อมูลเหล่านี้ได้รับการรับรองและปัจจัยสำคัญ 5 ประการที่เกิดขึ้นจะเกี่ยวข้องการภาวะการรับรู้ของเด็กต่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดศิลปะทางดนตรีสำหรับเยาวชน เด็กจะมีคุณสมบัติในการมีส่วนร่วมต่อการกำหนดเนื้อหาของการเรียนการสอนดังต่อไปนี้ การรักในการแสดง ความมีเอกภาพในเป้าหมายร่วมกัน ความต้องการสิ่งท้าทาย และความต้องการเป็นมืออาชีพ คุณสมบัติของความสัมพันธ์ที่จะพัฒนาและสนับสนุนข้อกำหนดโครงสร้างของการเรียนรู้ในภาวะโอกาสต่าง ๆ สำหรับการเจริญเติบโตด้านความคิดของแต่ละคนและการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ซึ่งจะช่วยยกระดับของข้อกำหนดเหล่านี้ได้ ความคิดเห็นของผู้อื่นจะถูกกำหนดให้เป็นสิ่งส่งเสริมปัจจัยทั้งห้าเพื่อรักษาการเรียนดนตรีตามข้อกำหนดของโรงเรียน

Beston (2004, p.28-41) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเรียนวิชาแต่งและสร้างสรรค์เพลงใหม่ ๆ ซึ่งได้มีความสำคัญมากขึ้นในหลักสูตรดนตรีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในนิวเซาท์เวล และรัฐอื่น ๆ ของออสเตรเลีย การวิจัยในการประเมินผลการแต่งเพลงนั้นจะแสดงให้เห็นถึงพิสัยของความคิดเห็นที่กว้างต่อเกณฑ์มาตรฐานที่เหมาะสม สำหรับการประเมินผลการแต่งเพลง ผู้เข้าร่วมวิจัยในการศึกษานี้เป็นครูดนตรีจากรัฐนิวเซาท์เวลในโรงเรียนมัธยมศึกษา งานวิจัยนี้ให้ผลจากแหล่งวิจัยทั้งสองแหล่งได้แก่ ผลในการพิสูจน์ถึงเกณฑ์การประเมินผลการสำรวจผู้ถูกวิจัย และผู้เข้าร่วมที่ใช้ในการวิจัยซึ่งจะได้นำผลที่ได้ในการส่งเสริมการศึกษาการแต่งเพลงและประเมินผลในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

Hewitt (2004, p.42-58) ได้วิจัยเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อสำรวจการดำเนินการของนักเรียนในแหล่งที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมสภาวะการรับรู้ ความเชื่อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงดนตรีเดี่ยว ข้อมูลในการวิจัยเก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และงานวิจัยนี้สรุปแหล่งที่มาสำคัญที่มีอิทธิพลสามแหล่ง ได้แก่ การประเมินผล ประสบการณ์การแสดงที่ผ่านมาและสิ่งอื่น ๆ ที่มีนัยสำคัญ นักเรียนจะอธิบายถึงหนทางต่าง ๆ ต่อความเชื่อในแหล่งที่มีอิทธิพลเพื่อกำหนดและรายงานว่า พวกเขามีมุมมองต่อตนเองอย่างไรในแง่ของความสามารถ ความมั่นใจ และอัตราในการทำงาน โดยงานวิจัยนี้ยังได้ทำการสำรวจการดำเนินการสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งถ่ายและการจัดการ โครงการดนตรีในภาคส่วนการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป การขาดความใส่ใจ โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของนักดนตรีจากที่มีการเปลี่ยนแปลงวิถีปฏิบัติเดิมและประเภทของดนตรี และอิทธิพลที่มีนัยสำคัญอย่างสูงของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อสภาวะการรับรู้ของตนเองในฐานะผู้แสดง

Wingstedt (2008, p.193-214) ได้วิจัยการตรวจสอบการใช้งานและความรู้ในด้านการพรรณนาทางดนตรีในสื่อมัลติมีเดียร่วมสมัย โดยกลุ่มวัยรุ่นจะถูกมอบหมายให้ดัดแปลงการแสดงดนตรี โดยใช้เครื่องการวิจัยแบบอวจนะที่ชื่อว่า REMUPP เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อจอภาพที่ต่างกันบนจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งงานวิจัยจะประสบผลสำเร็จโดยการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ดนตรีทั้ง 7 พารามิเตอร์อันประกอบด้วย เครื่องมือ เทมโป้ ความซับซ้อนของฮาร์โมนิก ความซับซ้อนของจังหวะ การเปล่งเสียง (Articulation) และเสียงสะท้อน (Reverb) กลุ่มวัยรุ่นต้องทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกดนตรีและอุปนิสัยในการใช้สื่อ ข้อมูลด้านตัวเลขที่ได้จากการปรับเปลี่ยนค่าพารามิเตอร์นั้นจะถูกนำไปวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มภายในกลุ่มเกี่ยวกับการแสดงออกทางดนตรี โดยสัมพันธ์กับฉากที่แสดงซึ่งแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าระดับของความคิดเห็น ส่วนใหญ่ในกลุ่มเกี่ยวกับการพรรณนาทางดนตรี ซึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายในการพรรณนาดนตรี (Musical Narrative Codes)

อีกทั้งยังได้รับอิทธิพลอย่างชัดเจนโดยปัจจัยต่าง ๆ เช่น จากประสบการณ์ทางดนตรี เพศ และอุปนิสัยของการฟังดนตรีของผู้ถูกวิจัย

Collier (2007, p.110-131) ได้วิจัยเรื่องการใช้ดนตรีเพื่อการวัดภาวะทางอารมณ์โดยปกติ และการประยุกต์การใช้งานเฉพาะด้านผ่านกิจกรรมที่ดี/ไม่ดีหรือมิติในการปลูกเร้า การใช้สัญชาตญาณแบบไร้มาษาและงานเขียนเชิงวิพากษ์ งานวิจัยนี้ได้จัดการทดลอง 5 ขั้นตอนการทดลองพบว่า ดนตรีส่งผลกระทบต่อรายละเอียดทางด้านอารมณ์ได้มากกว่าที่เข้าใจเพียงสองมิติ กระบวนการค้นพื้นฐานนั้นจะให้ผู้ถูกวิจัยได้จัดเรียงลำดับเกี่ยวกับกลุ่มของอารมณ์ต่าง ๆ ที่ได้เคยใช้ และกับการเลือกเครื่องมือที่ไม่คุ้นเคย ซึ่งคนที่ทำได้เร็วที่สุดจะมีความเชื่อมั่นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ความเข้าใจทางด้านความอารมณ์จะถูกนำมาจัดเรียงอย่างเข้มงวดในการบังคับให้ใส่ใจต่อประเด็นความแตกต่างด้านมิติภายใน และการอธิบายถึงความแตกต่างโดยรวม

Gaunt (2008, p.215-245) ได้วิเคราะห์ภาวะของการรับรู้ของครูที่ทำการสอนนักเรียนจำนวน 20 คน ของโรงเรียนสอนดนตรีในประเทศอังกฤษ เกี่ยวกับด้านการสอนดนตรีแบบตัวต่อตัว โดยมีจุดประสงค์การวิจัยที่เน้นที่กระบวนการและการจัดการ ซึ่งการศึกษาได้แยกครูผู้สอนออกมาเพื่อทำการศึกษา และมีข้อเสนอแนะถึงความจำเป็นต่อปัญหาที่จะเผชิญซึ่งยากที่จะแก้ไขในการกำหนดความเข้มข้นและความซับซ้อนด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นอกจากนี้ภาวะความเครียดยังแสดงให้เห็นระหว่างแรงบันดาลใจของครูที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนความมั่นใจในตัวเองและต่อกระบวนการสอนที่ครูใช้ ซึ่งการถ่ายทอดทักษะทางเทคนิคและทางดนตรีส่วนใหญ่โดยผ่านครูที่นำไปสู่ผลสะท้อนต่อการปฏิบัติ ซึ่งจะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการนี้พลวัตของความสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวพบว่า ขณะที่ศักยภาพซึ่งสะท้อนจากการปฏิบัติในการสอนแบบตัวต่อตัวมีผลที่ดีมาก แต่ความสัมพันธ์จะขัดขวางการพัฒนาเรื่องความรับผิดชอบของตัวเองไปบางส่วนรวมถึงการพัฒนาในด้านการฟังเสียงของแต่ละคน โดยที่ทั้งสองประการนี้ถูกประเมินค่าไว้ค่อนข้างสูงจากครูผู้สอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิวคังวิทยา จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนดิวคังวิทยา จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนดิวคังวิทยา จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ใช้วิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบง่าย R.V.Krejcie และ D.W.Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.43) จำนวน 132 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยกรอบเนื้อหาสาระจากแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งลักษณะของเครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล มีจำนวนคำถามทั้งหมด 10 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพด้านครอบครัว มีจำนวนคำถามทั้งหมด 7 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิวกิงวิทยาเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน (ข้อที่ 1 – 6)
2. ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี (ข้อที่ 7 – 11)
3. ด้านผู้เรียน (ข้อที่ 12 – 19)
4. ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (ข้อที่ 20 – 24)
5. ด้านสถานศึกษา (ข้อที่ 25 – 27)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ของ Likert's Scale แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

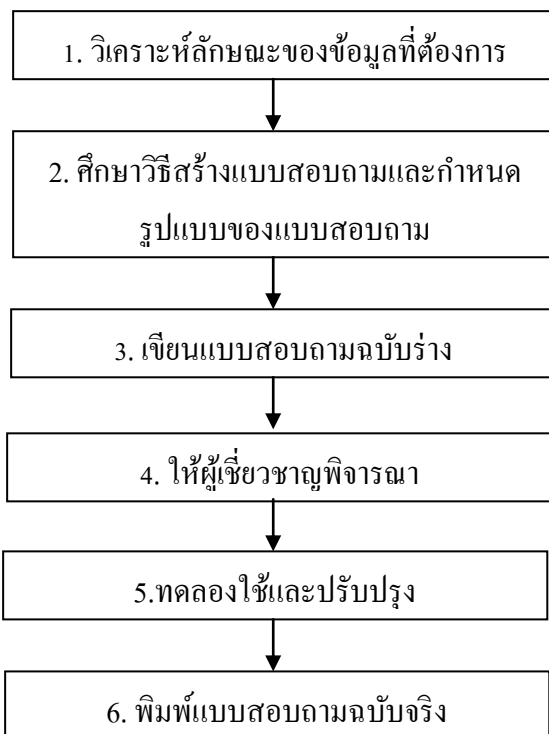
มากที่สุด	ให้ระดับคะแนน 5
มาก	ให้ระดับคะแนน 4
ปานกลาง	ให้ระดับคะแนน 3
น้อย	ให้ระดับคะแนน 2
น้อยที่สุด	ให้ระดับคะแนน 1

การแปลความหมายของคะแนนใช้หลักเกณฑ์การแปลความหมายของ Best โดยกำหนดระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.43)

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

1. วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการขั้นแรกของการสร้างแบบสอบถาม คือ ทำการวิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการในการวิจัย กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม ถึงการศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถาม ทำการศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากตำราต่าง ๆ ศึกษาแบบสอบถามในงานวิจัยที่มีรูปแบบใกล้เคียงกันและกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม เรื่องการศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

3. เขียนแบบสอบถามฉบับร่างลงมือเขียนแบบสอบถามฉบับร่างตามโครงสร้างเนื้อหา ในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 แบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านแบบสอบถามและวัดผลพิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของคำถามแต่ละข้อนำข้อผิดพลาดมาปรับปรุง

5. ทดลองใช้และปรับปรุง นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ที่มิได้ลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง 10 คนเพื่อพิจารณาและทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

6. พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงหลังจากปรับปรุงในขั้นที่ 5 อธิบายจุดประสงค์และวิธีตอบแบบสอบถามความถูกต้องในเนื้อหาและการพิมพ์

7. นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนวิชาดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำนวน 132 คน

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยการหาค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเนื่องจากแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้นำมาพัฒนาให้ตรงกับเนื้อหาและรายละเอียดของข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในแต่ละเรื่อง โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นผ่านการตรวจสอบเครื่องมือ โดยขั้นตอนนี้

1.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ภาษาและเนื้อหาเพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถามและสามารถวัดได้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

1.2 ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภาส ขวัญประดับ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวุธ โกศล
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมสันต์ วงศ์วรรณ

1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหารวมถึงการใช้ภาษาในแบบสอบถามและนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดประสงค์ (IOC : Index of Item Objective Comgruence) ซึ่งผลการตรวจสอบทุกข้อได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หมายถึงแบบสอบถามทุกข้อมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

2. ความเชื่อมั่น การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เรียนวิชาดนตรีสากลชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วมาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Cronbach, 1970, p.16) ผลการใช้พบว่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

- นำแบบสอบถามดังกล่าวมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- นำหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
- ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำนวน 132 ชุด ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100 พร้อมทั้งอธิบายถึงการออกแบบสอบถามและเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยในการออกแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- สถิติเชิงพรรณนา มีการคำนวณหาข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และ 2 ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage) (อภิรักษ์ จันตะนี, 2538 น.128) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์

F แทน ความถี่ที่สำรวจได้

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด หรือจำนวนกลุ่มประชากร

- ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้อธิบายผลของข้อมูล โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, น.102)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

\sum แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน ขนาดของกลุ่มประชากร

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ, 2540, น.101)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละค่า
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

4. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
(ประคอง วรรณสูตร, 2525, น.25) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{Alpha} = \frac{n}{n - 1} \left\{ 1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2} \right\}$$

เมื่อ	Alpha	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้
	Si^2	=	ความแปรปรวนของคะแนน
	n	=	จำนวนข้อทั้งหมด
	Sx^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง “ความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14” ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน แล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ซึ่งดำเนินการดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางตามวัตถุประสงค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพด้านครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี
3. ด้านผู้เรียน
4. ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
5. ด้านสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	62	47.00
1.2 หญิง	70	53.00
รวม	132	100.00
2. อายุ		
2.1 12 ปี	39	29.50
2.2 13 ปี	87	66.00
2.3 14 ปี	6	4.50
รวม	132	100.00
3. ศาสนา		
3.1 พุทธ	121	91.70
3.2 อิสลาม	11	8.30
รวม	132	100.00
4. ประเภทของเครื่องดนตรีที่นักเรียนเคยเล่น		
4.1 ประเภทเครื่องสาย	24	18.20
4.2 ประเภทเครื่องกระทบ	11	8.30
4.3 ประเภท เครื่องเป่า	74	56.10
4.4 ประเภทเครื่องลิ่มนิ้ว	23	17.40
รวม	132	100.00
5. มีความสนใจในดนตรีอย่างไร		
5.1 บ่อยครั้ง	15	11.00
5.2 บางครั้ง	114	87.00
5.3 ไม่เคย	3	2.00
รวม	132	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

เพศ พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 และเป็นเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00

อายุ พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มอายุ 13 ปี มีมากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 ส่วนกลุ่มอายุ 14 ปี มีน้อยที่สุดจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50

ศาสนา พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามนับถือศาสนาพุทธ มีมากที่สุด จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 91.70 รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30

ประเภทของเครื่องดนตรี พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเคยเล่นเครื่องดนตรีในประเภทเครื่องเป่ามากที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 รองลงมา คือ ประเภทเครื่องสาย มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 18.20 ส่วนประเภทเครื่องกระทบ มีน้อยที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30

ความสนใจในดนตรี พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความสนใจในดนตรีบางครั้ง มีมากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 87.00 รองลงมา คือ มีความสนใจบ่อยครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 ส่วนไม่เคยสนใจ มีน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เคยฝึกหัดดนตรีสากลหรือไม่		
1.1 เคย	98	74.20
1.2 ไม่เคย	34	25.80
รวม	132	100.00
2. บุคคลในครอบครัวที่มีความสามารถในการเล่นดนตรี		
2.1 บิดา	21	15.90
2.2 มารดา	2	1.50
2.3 ไม่มี	69	52.30
2.4 ญาติ	40	30.30
รวม	132	100.00
3. สถานภาพในโรงเรียน		
3.1 เป็นนักดนตรีสากล	4	3.00
3.2 เป็นสมาชิกของชุมนุมดนตรีสากล	18	14.00
3.3 เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีและผู้ร่วมแสดงผลงานดนตรี	2	1.00
3.4 ไม่ได้เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีและผู้ร่วมเสนอผลงานทางดนตรี	108	82.00
รวม	132	100.00
4. พื้นฐานทางการเรียนวิชาดนตรีสากล		
4.1 เล็กน้อย	31	23.50
4.2 ปานกลาง	97	73.50
4.3 ดี	4	3.00
รวม	132	100.00
5. การส่งเสริมด้านดนตรีสากลจากผู้ปกครอง		
5.1 ส่งเสริม	99	75.00
5.2 ไม่ส่งเสริม	33	25.00
รวม	132	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 มีข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

การฝึกหัดดนตรีสากล พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเคยฝึกหัดดนตรีสากล มีมากกว่านักเรียนที่ไม่เคยฝึกหัดดนตรีสากล คือ นักเรียนที่เคยฝึกหัดดนตรีสากลมีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 74.20 ส่วนที่ไม่เคยฝึกหัดดนตรีสากล มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80

บุคคลในครอบครัวที่มีความสามารถในการเล่นดนตรี พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีบุคคลในครอบครัวที่มีความสามารถในการเล่นดนตรี มีมากที่สุด จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 52.30 รองลงมา คือ ญาติ มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 ส่วนมารดา น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

สถานภาพในโรงเรียน พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีและผู้ร่วมเสนอผลงานทางดนตรี มีมากที่สุด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 82.00 รองลงมา คือ เป็นสมาชิกของชุมนุมดนตรีสากล จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ส่วนที่เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีและผู้ร่วมแสดงผลงานดนตรี มีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

พื้นฐานทางด้านการเรียนวิชาดนตรีสากล พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีพื้นฐานในระดับปานกลาง มีมากที่สุด จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 รองลงมา คือ มีพื้นฐานในระดับเล็กน้อย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 ส่วนระดับดี มีน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00

การส่งเสริมด้านดนตรีสากลจากผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามได้รับการส่งเสริมด้านดนตรีสากลจากผู้ปกครอง มากกว่าส่วนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมด้านดนตรีสากลจากผู้ปกครอง คือ กลุ่มที่ได้รับการส่งเสริม มีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้รับการส่งเสริม มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพด้านครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพด้านครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพด้านครอบครัว	ความถี่	ร้อยละ
1. การศึกษาของบิดา		
1.1 ประถมศึกษา	41	31.10
1.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	24	18.20
1.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย	35	26.50
1.4 อนุปริญญา	9	6.80
1.5 ปริญญาตรี	18	13.60
1.6 สูงกว่าปริญญาตรี	5	3.80
รวม	132	100.00
2. การศึกษาของมารดา		
2.1 ประถมศึกษา	58	44.00
2.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	20	15.00
2.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย	24	18.00
2.4 อนุปริญญา	8	6.00
2.5 ปริญญาตรี	14	11.00
2.6 สูงกว่าปริญญาตรี	8	6.00
รวม	132	100.00
3. สถานภาพทางครอบครัว		
3.1 บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	101	76.50
3.2 แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	23	17.40
3.3 บิดาเสียชีวิต	7	5.30
3.4 มารดาเสียชีวิต	1	0.80
รวม	132	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 มีข้อมูลด้านครอบครัว จำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

การศึกษาของบิดา พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีบิดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 ส่วนระดับสูงกว่าปริญญาตรี น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80

การศึกษาของมารดา พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีมารดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุดมีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ส่วนระดับอนุปริญญา มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 เท่ากับ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00

สถานภาพทางครอบครัว พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีบิดามารดาอยู่ร่วมกันมากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50 รองลงมา คือ แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 ส่วนมารดาเสียชีวิต มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพด้านครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพด้านครอบครัว	ความถี่	ร้อยละ
1. จำนวนพี่น้อง		
1.1 จำนวน 1 คน	31	23.50
1.2 จำนวน 2 คน	61	46.20
1.3 จำนวน 3 คน	24	18.20
1.4 จำนวน 4 คน	14	10.60
1.5 จำนวน 5 คน	2	1.50
รวม	132	100.00
2. อาชีพของบิดา		
2.1 รับจ้าง	43	32.60
2.2 เกษตรกร	25	18.90
2.3 ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว	31	23.50
2.4 พนักงานบริษัท /รัฐวิสาหกิจ	3	3.80
2.5 ครู อาจารย์ทั้งภาครัฐและเอกชน	3	3.80
2.6 ข้าราชการ	17	12.90
2.7 อื่นๆ (พนักงานราชการ, ไม่ประกอบอาชีพ)	6	4.50
รวม	132	100.00
3. อาชีพของมารดา		
3.1 รับจ้าง	38	28.80
3.2 เกษตรกร	34	25.80
3.3 ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว	37	28.00
3.4 พนักงานบริษัท /รัฐวิสาหกิจ	11	8.30
3.5 ครู อาจารย์ทั้งภาครัฐและเอกชน	1	0.80
3.6 ข้าราชการ	6	4.50
3.7 อื่นๆ (แม่บ้าน)	5	3.80
รวม	132	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 มีข้อมูลด้านครอบครัว จำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

จำนวนพี่น้อง พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีพี่น้องจำนวน 2 คน มากที่สุด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 46.20 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนพี่น้อง 5 คน น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

อาชีพของบิดา พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีบิดาประกอบอาชีพรับจ้าง มีมากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 รองลงมา คือ ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 ส่วนพนักงานบริษัท /รัฐวิสาหกิจ มีน้อยที่สุด มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 เท่ากับ ครู อาจารย์ทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

อาชีพของมารดา พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีมารดาประกอบอาชีพรับจ้าง มีมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมา คือ ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 ส่วนอาชีพครู อาจารย์ทั้งภาครัฐและเอกชน น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพด้านครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพด้านครอบครัว	ความถี่	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองรวมกัน (ต่อเดือน)		
น้อยกว่า 5,000 บาท	7	5.30
5,001 - 10,000 บาท	42	31.80
10,001 - 15,000 บาท	33	25.00
15,001 - 20,000 บาท	15	11.40
20,001 - 25,000 บาท	11	8.30
25,001 - 30,000 บาท	7	5.30
มากกว่า 30,000 บาท	17	12.90
รวม	132	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 มีข้อมูลด้านครอบครัว จำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองรวมกัน (ต่อเดือน) พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองรวมกัน (ต่อเดือน) จำนวน 5,001 - 10,000 บาท มีมากที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 รองลงมา คือ รายได้จำนวน 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 7 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.30 เท่ากับ รายได้ 25,001 - 30,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 14

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 14

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.84	0.41	มาก
2	ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี	4.35	0.45	มาก
3	ด้านผู้เรียน	4.08	0.44	มาก
4	ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.71	0.29	มากที่สุด
5	ด้านสถานศึกษา	4.40	0.45	มาก
	รวม	4.24	0.28	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงา
วิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$
4.24) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} =$ 4.71)
มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษา ($\bar{X} =$ 4.40) ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน
($\bar{X} =$ 3.84) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	วิชาดนตรีสากลช่วยฝึกสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง	4.14	0.66	มาก
2	วิชาดนตรีสากลทำให้เป็นคนอ่อนโยน ละเอียดและประณีต	3.67	1.00	มาก
3	วิชาดนตรีสากลทำให้มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้	3.86	0.89	มาก
4	จัดให้มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้าด้านดนตรีโดยเฉพาะ	3.54	0.95	มาก
5	ห้องดนตรีหรือห้องซ้อมมีระบบถ่ายเทอากาศและแสงสว่างที่เพียงพอ	3.85	0.93	มาก
6	จัดห้องเรียนดนตรีไว้ให้เป็นสัดส่วนเพื่อความสะดวกในการเรียนและการฝึกซ้อม	3.98	0.80	มาก
รวม		3.84	0.41	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นวิชาดนตรีสากลช่วยฝึกสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.14$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ จัดห้องเรียนดนตรีไว้ให้เป็นสัดส่วนเพื่อความสะดวกในการเรียนและการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 3.98$) ส่วนประเด็นการจัดให้มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้าด้านดนตรีโดยเฉพาะ ($\bar{X} = 3.54$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีเครื่องดนตรีเพียงพอต่อความต้องการในการเรียนและการฝึกซ้อม	4.23	0.80	มาก
2	มีเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	4.53	0.75	มากที่สุด
3	มีอุปกรณ์สิ้นเปลืองเพียงพอ (ลีนแซก, สายกีตาร์, ไม้กลอง, น้ำมันหล่อลื่น)	4.23	0.90	มาก
4	มีการจัดเก็บเครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบ	4.56	0.58	มากที่สุด
5	มีการเช็กและตรวจสอบสภาพเครื่องดนตรีอย่างสม่ำเสมอ	4.22	0.65	มาก
	รวม	4.35	0.45	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นมีการจัดเก็บเครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบ ($\bar{X} = 4.56$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ประเด็นการมีเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนประเด็นมีการเช็กและตรวจสอบสภาพเครื่องดนตรีอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.22$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านผู้เรียน

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนควรมีโอกาสเลือกเครื่องดนตรีตามความต้องการ	4.04	0.85	มาก
2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลเครื่องดนตรี	3.36	1.17	ปานกลาง
3	มีโน้ตเพลงและแบบฝึกหัดสำหรับการเรียนและฝึกซ้อม	4.17	0.86	มาก
4	นักเรียนฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีควบคู่ไปกับการเรียนทฤษฎี ดนตรีสากล	3.81	0.75	มาก
5	มีการเรียนทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐานเพิ่มเติม	4.11	0.73	มาก
6	มีการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียน	4.24	0.83	มาก
7	การเล่นดนตรีช่วยให้นักเรียนทำงานเป็นทีมดีขึ้น	4.42	0.75	มาก
8	นักเรียนสามารถนำวิชาดนตรีไปประยุกต์ใช้ในการประกอบ อาชีพได้	4.51	0.70	มากที่สุด
รวม		4.08	0.44	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงา
วิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปร
ด้านผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า
ประเด็นนักเรียนสามารถนำวิชาดนตรีไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 4.51$) มีค่าเฉลี่ย
มากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็นการเล่นดนตรีช่วยให้นักเรียนทำงานเป็นทีมดีขึ้น ($\bar{X} = 4.42$) ส่วน
ประเด็นนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลเครื่องดนตรี ($\bar{X} = 3.36$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดทางด้านดนตรีโดยตรง	4.87	0.45	มากที่สุด
2	ครูผู้สอนมีความเข้าใจ ร่าเริง แจ่มใส สุภาพและเป็นกันเอง	4.80	0.42	มากที่สุด
3	ครูผู้สอนมีลักษณะเป็นผู้นำ มีความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.75	0.46	มากที่สุด
4	ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมที่จะเกิดการเรียนรู้	4.71	0.50	มากที่สุด
5	ครูผู้สอนควรมีวิธีการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.43	0.59	มาก
รวม		4.71	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดทางด้านดนตรีโดยตรง ($\bar{X} = 4.87$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็นครูผู้สอนมีความเข้าใจ ร่าเริง แจ่มใส สุภาพและเป็นกันเอง ($\bar{X} = 4.80$) ส่วนประเด็นครูผู้สอนควรมีวิธีการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.43$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านสถานศึกษา

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ควรส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามสภาพความแตกต่างของบุคคล	4.34	0.68	มาก
2	โรงเรียนควรมีเวทีหรือกิจกรรมให้นักเรียนแสดงออก	4.45	0.72	มาก
3	โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมดนตรีสากล	4.45	0.78	มาก
4	โรงเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญและให้แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสากล โดยมุ่งเน้นทักษะความสามารถทางด้านดนตรีของผู้เรียน	4.34	0.70	มาก
	รวม	4.40	0.45	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นโรงเรียนควรมีเวทีหรือกิจกรรมให้นักเรียนแสดงออก และประเด็นโรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมดนตรีสากล ($\bar{X} = 4.45$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็นควรส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามสภาพความแตกต่างของบุคคล และประเด็นโรงเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญและให้แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสากล โดยมุ่งเน้นทักษะความสามารถทางด้านดนตรีของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.34$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยศึกษาจากสถานภาพทั่วไป และความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางเชิงนโยบายและการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ในโอกาสต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 สรุปผลได้ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อยู่ในกลุ่มอายุ 13 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มักจะเล่นเครื่องดนตรีในประเภทเครื่องเป่า นักเรียนมีความสนใจในดนตรีบ้างในบางครั้ง มีนักเรียนบางส่วนเคยฝึกหัดดนตรีสากล แต่ไม่มีบุคคลในครอบครัวที่มีความสามารถในการเล่นดนตรีเป็นส่วนใหญ่ และไม่ได้เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีและผู้ร่วมเสนอผลงานทางดนตรี ส่วนพื้นฐานทางด้านการเรียนวิชาดนตรีสากลนั้น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และได้รับการส่งเสริมด้านดนตรีสากลจากผู้ปกครองเป็นส่วนมาก

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 มีบิดาและมารดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

มากที่สุด มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน มีพี่น้องจำนวน 2 คน มีบิดาและมารดาประกอบอาชีพรับจ้างเป็น ส่วนมาก และส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองรวมกันต่อเดือนอยู่ที่ 5,001 - 10,000 บาท

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 14

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษา ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัว แปร ดังนี้

1) ด้านการเรียนการสอน

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามด้านการ จัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นวิชาดนตรีสากลช่วยฝึก สมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง

2) ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตาม ตัวแปรด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นมี การจัดเก็บเครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบ

3) ด้านผู้เรียน

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตาม ตัวแปรด้านผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นนักเรียนสามารถนำวิชาดนตรี ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้

4) ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตาม

ตัวแปรด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดทางด้านดนตรีโดยตรง

5) ด้านสถานศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นโรงเรียนควรมีเวทีหรือกิจกรรมให้นักเรียนแสดงออก และประเด็นโรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมดนตรีสากล

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อยู่ในกลุ่มอายุ 13 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มักจะเคยเล่นเครื่องดนตรีในประเภทเครื่องเป่า นักเรียนมีความสนใจในดนตรีบ้างในบางครั้ง มีนักเรียนบางส่วนเคยฝึกหัดดนตรีสากล แต่ไม่มีบุคคลในครอบครัวที่มีความสามารถในการเล่นดนตรีเป็นส่วนใหญ่ และไม่ได้เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีและผู้ร่วมเสนอผลงานทางดนตรี ส่วนพื้นฐานทางด้านการเรียนวิชาดนตรีสากลนั้น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และได้รับการส่งเสริมด้านดนตรีสากลจากผู้ปกครองเป็นส่วนมาก บิดาและมารดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน มีพี่น้องจำนวน 2 คน มีบิดาและมารดาประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ และมีรายได้อีกของผู้ปกครองรวมกันต่อเดือนอยู่ที่ 5,001 - 10,000 บาท เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของการปลูกฝัง เป็นพรแสวงมากกว่าพรสวรรค์ การปลูกฝังให้เด็กมีใจรักดนตรีไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเฉพาะความเพลิดเพลินอย่างเดียว แต่ยังทำให้เกิดทักษะในหลาย ๆ ด้าน พัฒนาสมองและโตประสาท ทำให้เป็นคนละเอียดอ่อน มีจิตใจอ่อนโยน มีเหตุผล มีสมาธิเป็นการฝึกให้เด็กมีวินัยเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาความเป็นผู้นำ การปลูกฝังให้เด็กมีใจรักดนตรีนั้น ไม่จำเป็นที่ผู้ปกครองจะต้องเล่นดนตรีเป็น เนื่องจากดนตรีเป็นวิชาที่เกิดจากทักษะไม่ใช่วิชาท่องจำ ยิ่งเรียนยิ่งยาก ผู้ปกครองบางท่านเห็นเด็กเล่นไม่ค่อยได้ก็จะคิดว่าลูกไม่มีพรสวรรค์ จริง ๆ แล้วทุกคนมีความสามารถมีพรสวรรค์ทั้งนั้น แต่อาจจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการอบรมเลี้ยงดู สภาพปัจจุบันทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาที่มานั่งดูเด็กซ้อมดนตรี ต้องทำงานทั้งนอกบ้านและดูแลความเรียบร้อย

ภายในบ้าน เพียงแต่บอกทำให้เด็กซ้อมดนตรีเท่านั้น เด็กเป็นวัยที่อยากเล่นเป็นวัยที่ต้องการกำลังใจ ต้องการคำชม และความสนใจจากพ่อแม่ ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับเด็กก็คือการได้รับกำลังใจ และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า ความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะการเล่นดนตรีช่วยให้เด็กรู้สึกสงบ กล่อมเกล้าจิตใจ มีสมาธิ สามารถเปลี่ยนเด็กที่ฉุนเฉียว ขี้โมโหให้กลายเป็นเด็กที่อ่อนน้อมง่าย หรือทำให้เด็กที่เชื่องซึมรู้สึกคึกคัก สดชื่น สดใส ร่าเริง ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ระบุว่า “กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจน การนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในด้านดนตรี ที่มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรี แสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรียะ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับ ประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปร ดังนี้

3.1 ด้านการเรียนการสอน

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามด้านการ

จัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นวิชาดนตรีสากลช่วยฝึกสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง เนื่องจากการเรียนดนตรีนั้น จะต้องเรียนอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่อายุน้อยยิ่งดี เพื่อให้ซึมซับและเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต การเริ่มเรียนดนตรีควรได้รับพื้นฐานที่ถูกต้อง ทักษะทางดนตรีมีผลต่อจิตใจของเด็กเช่นกัน ประเภทของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดจะมีอิทธิพลต่อเด็กไม่เหมือนกัน ดนตรีที่อ่อนหวานกับดนตรีที่เร่าร้อนจะมีผลต่อการพัฒนาของเด็ก ดนตรีที่อ่อนหวานจะพัฒนาเด็กไปในทางเรียบร้อย อ่อนไหว สุขุม แต่ดนตรีที่เร่าร้อนจะพัฒนาเด็กไปในทางรวดเร็ว ตัดสินใจรวดเร็ว เด็ดขาด แข็งแกร่ง และเป็นตัวของตัวเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณิ นามวงษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (สาระดนตรี) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูดนตรีในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร ครูได้รับเอกสารและความรู้ทางวิชาการในการจัดทำหลักสูตรอย่างเหมาะสม มีการวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำหลักสูตรครบทุกขั้นตอน ครูส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรได้เหมาะสมกับท้องถิ่น/ชุมชน เนื่องจากเห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตร ครูส่วนใหญ่มีความรู้ทางวิชาการดนตรี และมีทักษะด้านดนตรีเป็นอย่างดี และครูมีความเห็นว่าวิทยากรที่มาให้การอบรมในการเขียนหลักสูตรดนตรีควรเชี่ยวชาญด้านดนตรีโดยตรง จะทำให้ครูมีความมั่นใจในการเขียนหลักสูตรมากขึ้น ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำหลักสูตร ครูมีปัญหาในการจัดทำหลักสูตรขั้นตอนต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากครูได้รับการอบรมการทำหลักสูตรอย่างเหมาะสม ปัญหาที่ครูส่วนใหญ่พบคือ คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้ปกครอง ไม่ค่อยร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรหรือมีส่วนในการจัดทำหลักสูตรน้อย และวิทยากรที่มาแนะนำการเขียนหลักสูตรไม่มีความรู้ด้านดนตรี ทำให้ครูขาดความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพหรือไม่ ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตร ครูคิดว่ามีปัจจัยหลายด้านทั้งงบประมาณ วิทยากร และการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา การเตรียมบุคลากรในการทำหลักสูตร ความร่วมมือของชุมชน/ท้องถิ่น ต้องเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน ภาพสะท้อนการใช้หลักสูตร นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดี มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามข้อกำหนดของครูผู้สอนได้ตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และงานวิจัยของวิสาร สุทธิสว่าง ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สาระดนตรี ในระดับช่วงชั้นที่ 3 ของสถานศึกษาของรัฐ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ครูดนตรีมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาน้อย ขาดความมั่นใจ ความรู้พื้นฐานด้านดนตรีของนักเรียนมีน้อย เวลาเรียนไม่เพียงพอไม่สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ให้สูงได้ แต่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สามารถครอบคลุมมาตรฐานช่วงชั้นได้อย่างต่อเนื่องสาระดนตรีไทยมีมากกว่าดนตรีสากลและดนตรีท้องถิ่น เวลาเรียนกำหนดโดยผู้บริหารสถานศึกษา การจัดทำคำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ ใช้ตัวอย่างจากคู่มือการ

จัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะเป็นหลัก นักเรียนและชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ผลจากการจัดทำหลักสูตร พบว่า ครูดนตรีให้ค่าน้ำหนักพัฒนาการของนักเรียนเรียงตามลำดับ คือ ความรู้ ความเข้าใจดนตรี คุณธรรมจริยธรรม และทักษะปฏิบัติดนตรีปัญหาที่พบในการจัดทำหลักสูตร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญในการเรียนการสอนดนตรีพื้นฐาน ครูดนตรีมีน้อย ชุมชนขาดสื่อและแหล่งเรียนรู้ดนตรี หลักสูตรไม่ชัดเจนและนักเรียนขาดความรู้พื้นฐานด้านดนตรี

3.2 ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นมีการจัดเก็บเครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบ สอดคล้องกับงานวิจัยของนวล พูลสวัสดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของครูดนตรีที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สมรรถภาพของครูดนตรี ด้านวิชาการคือ รู้จักบำรุงรักษาเครื่องดนตรีทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล คือ สิ่งจำเป็นที่ทั้งครูและนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษ ต้องการมากที่สุด และงานวิจัยของ ฉันทนา อุดมสิน และ เกื้อจิตต์ ฉิมทิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีปัญหาด้านสื่อการสอน ซึ่งเป็นปัญหาสูงสุด และครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่า ขาดเครื่องดนตรี ขาดเครื่องแต่งกายขาดห้องฝึกซ้อม ห้องเก็บเครื่องดนตรีและห้องแต่งกาย ขาดสื่อการสอน ขาดงบประมาณ ขาดคนที่จะซ่อมแซมและสร้างอุปกรณ์ และขาดทักษะในการใช้สื่อการสอน และงานวิจัยของมงคล แจ่มบำรุง ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนดนตรีสากลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความต้องการด้านสื่อการเรียนการสอนดนตรีสากล พบว่า ลำดับที่ 1 คือ หนังสือและโน้ตเพลง ลำดับที่ 2 คือ ระบบอินเทอร์เน็ต ลำดับที่ 3 คือ รูปภาพเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ

3.3 ด้านผู้เรียน

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นนักเรียนสามารถนำวิชาดนตรีไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ เนื่องจากทัศนคติดั้งเดิมของการเล่นดนตรีในประเทศไทย คือ เป็นเครื่องไว้แก้ความรำคาญ ผ่อนคลายอารมณ์เท่านั้น เป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ ไม่สามารถทำเงินได้มากเหมือนอาชีพอื่น ๆ แต่เมื่อวันเวลาผ่านไปจนถึงปัจจุบันนี้ พ่อ แม่ ผู้ปกครองบางคนเห็นถึง

ความสำคัญของการเล่นดนตรี จึงส่งบุตรหลานมาเรียนดนตรีกันมากขึ้นและจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางความคิดดนตรีที่ดีให้เด็ก สนับสนุนให้เด็กดูคอนเสิร์ต และทำกิจกรรมดนตรีเป็นกลุ่ม อีกทั้งสนับสนุนเด็กที่มีพรสวรรค์ด้านนี้ให้ได้ศึกษาเป็นวิชาเอกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของมาสเตอร์ ในด้านความต้องการที่จะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และการต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้างการนับถือตนเอง ชื่นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ มีความรู้สึกมั่นใจในตัวเองและเกียรติยศ ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูงงานที่ทำหาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพ

3.4 ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดทางด้านดนตรีโดยตรง ครูดนตรีมีส่วนเป็นอย่างมาก เพราะครูสามารถที่จะทำให้เด็กรู้จักรักดนตรีหรือเกลียดดนตรี การสอนไปวันหนึ่งวันหนึ่งโดยไม่รู้ว่าจะสอนอะไรและจะสอนยังไงต่อไปนั้นเป็นการทำลายโอกาสของเด็ก หากครูไม่มีความสามารถที่จะดึงความสามารถทางดนตรีของเด็กออกมาได้จะทำให้เด็กคนนั้นเสียโอกาสในการเรียนรู้ เพราะเด็กคนนั้นอาจจะเป็นนักดนตรีที่ดีก็ได้ การสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เด็กเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ในการเรียนดนตรี การที่พาเด็กไปทำกิจกรรมหรือไปดูการแข่งขันด้านดนตรีเป็นการสร้างแรงบันดาลใจอย่างหนึ่งให้กับเด็ก และการแสวงหาครูที่ดีของผู้ปกครองก็เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะครูเป็นหัวใจสำคัญของการเรียน ไม่ใช่เรียนกับใครก็ได้ ครูที่ดีนั้นสามารถนำนักเรียนไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง ครูที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ ไม่หยุดการเรียนรู้ มองเห็นอนาคตเด็ก เข้าใจเด็กแต่ละคน ครูบางคนสอนไปวัน ๆ ถึงชั่วโมงสอนก็เปิดหนังสือสอน ไม่ได้คิดว่าจะสอนอะไร ไม่มีแผนการสอน เมื่อครูสอนไปเรื่อย ๆ เด็กจึงเรียนไปเรื่อย ๆ เมื่อครูไม่มีเป้าหมายในการสอน เด็กก็ไม่มีเป้าหมายในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพิชัย ปรัชญานุสรณ์ ที่กล่าวว่า “เนื่องจากดนตรีเป็นศิลป์ ผู้สอนดนตรีจึงควรเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญ และรอบรู้ในเนื้อหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับดนตรี เช่น ทางด้านการบรรเลง ด้านการรับฟัง ด้านเนื้อหาวิชา ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบ ลักษณะ ทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรีอื่น ๆ อีกมากมาย เพราะว่าดนตรีไม่เหมือนวรรณศิลป์ที่สามารถบรรยายได้เป็นภาษาเขียนเพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ และสัมผัสได้ง่ายและรวดเร็ว ดนตรีไม่เหมือนทัศนศิลป์ที่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่าง

ได้ แต่ดนตรีเป็นได้ทั้งรูปธรรม และนามธรรม” และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายละออ จำปา ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการเรียนวิชาดนตรี นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนต้องการครูที่มีความรู้ ความถนัด ด้านดนตรีและนาฏศิลป์โดยตรง และงานวิจัยของ ฉันทนา อุดมสิน และ เกื้อจิตต์ ฉิมทิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีปัญหาด้านการเรียนการสอน คือ ครูผู้สอนดนตรี-นาฏศิลป์ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษาและไม่ได้ฝึกอบรมมาด้านนี้โดยตรง ครูผู้สอนไม่มีความถนัด และขาดทักษะในการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ถึงแม้ว่าครูจะพอใจในการสอนวิชานี้เท่ากับวิชาอื่น ๆ แต่เนื่องจากมีลักษณะพิเศษที่ต้องสาธิตท่าทางให้นักเรียนดู ทำให้เกิดปัญหากับครูบางคนที่ไม่ชอบหรือไม่มีความถนัด ส่งผลให้การสอนไม่ประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร และงานวิจัยของ นาดยา หงษ์ศิลา ได้ทำการวิจัยเรื่อง สถานภาพทางวิชาการของครูดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า จำนวนครูในวิชาศิลปะกับชีวิตที่มีคุณวุฒิศรป 3 ด้าน คือด้านดนตรี ด้านศิลปะ และด้านนาฏศิลป์ มีจำนวน 4 โรงเรียน จาก 36 โรงเรียน ไม่มีโรงเรียนใดที่มีห้องเรียนเฉพาะสำหรับเรียนดนตรีที่สามารถเก็บเสียงได้ เครื่องดนตรีในโรงเรียนมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนและซำรูด ครูดนตรีต้องสอนปฏิบัติดนตรีนอกเวลาเป็นส่วนใหญ่ ครูดนตรีในวิชาศิลปะกับชีวิตมีคุณวุฒิต่างดนตรีในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี รวมจำนวน 24 คน ไม่มีคุณวุฒิต่างดนตรีจำนวน 12 คน ส่วนใหญ่ที่มีคุณวุฒิต่างดนตรี ศึกษาด้านดนตรีสากลมากกว่าดนตรีไทย ครูดนตรีที่ไม่มีคุณวุฒิต่างดนตรีต้องหาความรู้ทางดนตรีโดยวิธีศึกษาด้วยตนเอง ครูดนตรีมีความต้องการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถทางดนตรี ด้านทฤษฎีและปฏิบัติทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากลมากกว่าการศึกษาต่อ และมีครูดนตรียังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ระดับ 3 ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรดนตรีหรือการจัดแผนการเรียนการสอนของสถาบันที่ผลิตครูดนตรีให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล

3.5 ด้านสถานศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิบูกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็น โรงเรียนควรมีเวทีหรือกิจกรรมให้นักเรียนแสดงออก และประเด็น โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมดนตรีสากลเมื่อเด็กเรียนดนตรีแล้ว ต้องหาโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ ซึ่งการแสดงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการเรียนดนตรี เพราะนอกจากจะเป็นผู้ที่มีฝีมือแล้ว ต้องเป็นคนที่มีความกล้าหาญที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง ดังนั้นประสบการณ์ของผู้เรียนที่ผ่านการแสดงบนเวที เป็นการฝึกความมั่นใจ และ

เป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน ประการสำคัญ การแสดงดนตรีของนักเรียนนำมา ซึ่งความภาคภูมิใจของคุณพ่อคุณแม่และตัวผู้แสดงเอง เมื่อดนตรีเป็นส่วนหนึ่ง ที่ทำให้เด็กเกิดความภูมิใจในตนเอง และความภาคภูมิใจที่เกิดขึ้นนำไปสู่ การมองเห็นคุณค่าของตัวเอง มองเห็นคุณค่าของชีวิต เมื่อรู้สึกดีกับตนเอง ก็จะแผ่ไปยังผู้อื่นด้วย กล่าวได้ว่าดนตรีมีส่วนร่วมสร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อให้คนที่มีคุณภาพสร้างสิ่งที่ดีให้แก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาสโลว์ ในด้านความต้องการทางสังคม กล่าวคือ คนเราจะต้องการความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่มนอกเหนือจากการศึกษาในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาแล้ว วิชาดนตรียังเป็นวิชาพิเศษที่มีผู้ปกครองให้ความสนใจสนับสนุนทรุหลานให้เรียนดนตรีกันเป็นอย่างมาก แต่เนื่องจากการเรียนดนตรีในโรงเรียนไม่มีความพร้อมทางการจัดการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ดนตรีมีราคาสูง ครูดนตรีตามโรงเรียนก็มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเท่านั้น หลักสูตรการศึกษาไทยก็ไม่ได้เน้นความสำคัญทางวิชาชีพดนตรีเท่าใดนัก โรงเรียนดนตรีเอกชนต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีความสนใจเรียนวิชาการดนตรีนี้ ปัจจุบันจึงมี โรงเรียนดนตรีเอกชนตาม มาตรา 15(2) ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับงานวิจัยของธนภุชณ์ วงศ์คำจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า โรงเรียน ผู้บริหาร ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ครูผู้สอนควรมีวุฒิ การศึกษาด้านดนตรี มีประสบการณ์และเอาใจใส่ในการสอนอย่างจริงจัง นักเรียนควรให้ความเอาใจใส่ในการเรียน และมีความรับผิดชอบในการฝึกซ้อม สื่อการสอน ควรจัดหาสื่อการสอนที่ไม่ซ้ำรูด จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องดนตรีให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน การจัดสภาพแวดล้อม ควรมีห้องดนตรีที่เป็นเอกเทศไม่รบกวนการเรียนการสอนวิชาอื่น และส่วนที่สำคัญคือกรมสามัญศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษา เพื่อลดปัญหาด้านยาเสพติดของนักเรียน ปัญหาการชกต่อยกันและปัญหาที่อ่อนอาจารย์และงานวิจัยของสำฤทธิ์ คงทรัพย์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมวงดนตรีสากลสมัยนิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมชุมนุมวงดนตรีสากลสมัยนิยม จัดขึ้นโดยใช้คาบกิจกรรมชุมนุมจำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์และเวลาดนอกราชการ ได้แก่ พักกลางวัน หลังเลิกเรียนและวันหยุดราชการ โดยมีลำดับขั้นตอน คือ เขียนโครงการ รับสมัครสมาชิก คัดเลือกนักดนตรีและนักเรียนร้องประชุมสมาชิก จัดทำตารางฝึกซ้อม ฝึกซ้อมการบรรเลงและขับร้องออกแสดง และเข้าร่วม

ประกวดแข่งขันประเมินผล การคัดเลือกนักดนตรีและนักร้อง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก สามารถคัดเลือกนักดนตรีและนักร้องได้ตามเกณฑ์ที่ต้องการ โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนน้อย คัดเลือกจากผู้เรียนวิชาเลือกเสรีดนตรีสากลและจากการประกวดขับร้อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรม ได้แก่ ผู้ร่วมกิจกรรมต้องเป็นผู้ที่มีใจรักและมีพรสวรรค์ในด้านดนตรี โรงเรียนให้การสนับสนุนจริงจังและต่อเนื่อง มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอกับผู้ร่วมกิจกรรม มีครูที่ปรึกษากิจกรรมชุมนุมที่มีความสามารถช่วยเหลือแนะนำ และใช้เวลาในการฝึกซ้อมมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจของนักเรียนในการตัดสินใจเรียนดนตรีสากล
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ: กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14
3. ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนดนตรีสากลที่มีต่อครูสอนดนตรีใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2530). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.
- กุมารี สุวรรณสิงห์. (2543). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้น ในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ศ 029) / กุมารี สุวรรณสิงห์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ฉันทนา อุดมสิน, เกื้อจิตต์ ฉิมทิน. (2533). รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ระดับประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนกฤษณ์ วงศ์คำจันทร์. (2544). ปัญหาการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิตระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นาตยา หงส์ศิลา. (2543). สถานภาพทางวิชาการของครูดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง วรรณสุต. (2525). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2523). จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน. กรุงเทพฯ : กราฟฟิคอาร์ต.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซท.
- พิชัย ปรัชฎานุสรณ์. (2553). ทฤษฎีดนตรีระดับเกรดหนึ่ง. กรุงเทพฯ : คอมแพคท์พรีนซ์.
- มงคล แจ่มบำรุง. (2552). การศึกษารูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนดนตรีสากลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ล้วน สายยศ, อังคณา สายยศ. (2540). สถิติทางการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- วิภาพร มาพบสุข. (2540). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สายละออ จำปา. (2543). **สภาพปัญหาและความต้องการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุกรี เจริญสุข. (2544). **พรสวรรค์ศึกษา**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.
- สุกัญญา พูลประภา. (2547). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- ลำฤทธิ คงทรัพย์. (2545). **การจัดกิจกรรมวงดนตรีสากลสมัยนิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- A.H. Maslow. (1943). "A Theory of Human Motivation", **Psychological Review**. (50), 370-96.
- Sluss. J.H. (1968). **High School Senior Attitudes Toward Music**. Ph.D. Thesis. Colorado State College.

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมสันต์ วงศ์วรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภาส ขวัญประดับ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวุธ โกศล อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศธ.0564.14/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

19 พฤษภาคม 2555

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมสันต์ วงศ์วรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายชามูเอล นุ่นทอง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาคณตรี(คณตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิบุกพังงาวิทยายน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.มนัส	วัฒนไชยยศ	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	ชลวิโรจน์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านกรทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เสรษฐุขจร)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศธ.0564.14/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

19 พฤษภาคม 2555

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวรุท โกศล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายชามูเอล นุ่นทอง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคณตรี(คณตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิบุกพังงาวิทยายน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.มนัส	วัฒน์ไชยยศ	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	ชลวิโรจน์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรวิฑ์ เศรษฐชูจร)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศธ.0564.14/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

19 พฤษภาคม 2555

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภาส ขวัญประดับ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายชามูเอล นุ่นทอง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคอนกรีต(ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิบุกพังงาวิทยายน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.มนัส	วัฒนไชยยศ	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	ชลวิโรจน์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศธ.0564.14/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

16 มิถุนายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน โรงเรียนคีนุกพงวิทยายน

เนื่องด้วย นายชามูเอล นุ่นทอง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาคณตรี(คณตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาคณตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคีนุกพงวิทยายน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.มนัส	วัฒน์ไชยยศ	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	ชลวิโรจน์	กรรมการ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในหน่วยงานของท่าน ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง สภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต14

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรี
สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต14 คำตอบทั้งหมดของนักเรียนนี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆต่อนักเรียน คำตอบ
แต่ละข้อไม่มีข้อใดถูกและไม่มีข้อใดผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือ คำตอบที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมาก
ที่สุด จึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามโดยการตอบคำถามที่ตรงกับความคิดเห็น
ความรู้สึก หรือ ความต้องการตามสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ในการ
ปรับปรุงและพัฒนาสภาพความต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาดนตรีสากลให้มีประสิทธิภาพ
มากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสภาพทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลด้านครอบครัว

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากล

ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- 12 ปี 13 ปี 14 ปี

3. ศาสนา

- พุทธ คริสต์
 อิสลาม อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ประเภทของเครื่องดนตรีที่นักเรียนเคยเล่น

- ประเภทเครื่องสาย
 ประเภทเครื่องกระทบ
 ประเภทเป่าลมไม้
 ประเภทเครื่องทองเหลือง
 ประเภทเครื่องลิ่มนิ้ว

5. นักเรียนมีความสนใจในดนตรีอย่างไร

- เล่นบ่อยๆ
 เล่นบางครั้ง
 ไม่เคยเล่นเลย
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. นักเรียนเคยฝึกหัดดนตรีสากลหรือไม่

- เคย
 ไม่เคย

7. บุคคลในครอบครัวที่มีความสามารถในการเล่นดนตรี

- บิดา
- มารดา
- ไม่มี
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. สถานภาพในโรงเรียน

- เป็นนักดนตรีสากล
- เป็นสมาชิกของชุมนุมดนตรีสากล
- เป็นผู้ร่วมแสดงผลงานดนตรีของโรงเรียน
- เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีและผู้ร่วมแสดงผลงานดนตรี
- ไม่ได้เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีและผู้ร่วมเสนอผลงานทางดนตรี

9. พื้นฐานทางการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนเป็นอย่างไร

- ไม่มี
- มีเล็กน้อย
- ปานกลาง
- ดี

10. ผู้ปกครองของนักเรียนส่งเสริมด้านดนตรีสากลหรือไม่

- ส่งเสริม
- ไม่ส่งเสริม

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านครอบครัว

คำชี้แจง : ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ระดับการศึกษาของบิดา

- ประถมศึกษา
- มัธยมศึกษาตอนต้น
- มัธยมศึกษาตอนปลาย
- อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
- สูงกว่าปริญญาตรี
- อื่นๆ ระบุ.....

2. ระดับการศึกษาของมารดา

- ประถมศึกษา
- มัธยมศึกษาตอนต้น
- มัธยมศึกษาตอนปลาย
- อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
- สูงกว่าปริญญาตรี
- อื่นๆ ระบุ.....

3. สถานภาพทางครอบครัว

- บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
- บิดามารดาหย่าร้างกัน / แยกกันอยู่
- บิดาเสียชีวิต
- มารดาเสียชีวิต
- ทั้งบิดามารดาเสียชีวิต

4. จำนวนพี่น้อง นับรวมตัวท่านคน

5. อาชีพของบิดา

- รับจ้างทั่วไป
- เกษตรกรรม
- ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว
- พนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ
- ครูอาจารย์ ทั้งภาครัฐ และเอกชน
- ข้าราชการพลเรือน
- อื่นๆ ระบุ.....

6. อาชีพของมารดา

- รับจ้างทั่วไป
- เกษตรกรรม
- ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว
- พนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ
- ครูอาจารย์ ทั้งภาครัฐ และเอกชน
- ข้าราชการพลเรือน
- อื่นๆ ระบุ.....

7. รายได้ของผู้ปกครองรวมกันเฉลี่ยต่อเดือน

- น้อยกว่า 5,000 บาท
- 5,001 – 10,000 บาท
- 10,001 – 15,000 บาท
- 15,001 – 20,000 บาท
- 20,001 – 25,000 บาท
- 25,001 – 30,000 บาท
- มากกว่า 30,000 บาท

ตอนที่ 3 สภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
ติบุคังวิทยายน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา

คำชี้แจง : ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หรือเติมข้อความลงในช่องระดับการ
ยอมรับหรือเห็นด้วย

สภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากล	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านการจัดการเรียนการสอน					
1. วิชาดนตรีสากลช่วยฝึกสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง					
2. วิชาดนตรีสากลทำให้เป็นคนอ่อนโยน ละเอียด และ ประณีต					
3. วิชาดนตรีสากลทำให้มีความคิดสร้างสรรค์และ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้					
4. จัดให้มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้าด้านดนตรี โดยเฉพาะ					
5. ห้องดนตรีหรือห้องซ้อมมีระบบถ่ายเทอากาศและ แสงสว่างที่เพียงพอ					
6. จัดห้องเรียนดนตรีไว้ให้เป็นสัดส่วนเพื่อความสะดวก ในการเรียนและการซ้อม					
ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี					
7. มีเครื่องดนตรีเพียงพอต่อความต้องการในการเรียนและ การฝึกซ้อม					
8. มีเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน					
9. มีอุปกรณ์สิ้นเปลืองเพียงพอ (ลิ้นแซก, สายกีตาร์, ไม้กลอง, น้ำมันหล่อลื่น)					
10. มีการจัดเก็บเครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบ					

สภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากล	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี (ต่อ)					
11. มีการเช็กและตรวจสอบสภาพเครื่องดนตรีอย่างสม่ำเสมอ					
ด้านผู้เรียน					
12. นักเรียนควรมีโอกาสเลือกเครื่องดนตรีตามความต้องการ					
13. นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลเครื่องดนตรี					
14. มีโน้ตเพลงและแบบฝึกหัดสำหรับการเรียนและฝึกซ้อม					
15. นักเรียนฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีควบคู่ไปกับการเรียนทฤษฎีดนตรีสากล					
16. มีการเรียนทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐานเพิ่มเติม					
17. มีการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียน					
18. การเล่นดนตรีช่วยให้นักเรียนทำงานเป็นทีมดีขึ้น					
19. นักเรียนสามารถนำวิชาดนตรีไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้					
ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง					
20. ครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดทางด้านดนตรีโดยตรง					
21. ครูผู้สอนมีความเข้าใจ ร่าเริง แจ่มใส สุภาพและเป็นกันเอง					

สภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากล	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)					
22. ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมที่จะเกิดการเรียนรู้					
23. ครูผู้สอนควรมีวิธีการสอนใหม่ๆอยู่เสมอ					
ด้านสถานศึกษา					
24. ควรส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามสภาพความแตกต่างของบุคคล					
25. โรงเรียนควรมีเวทีหรือกิจกรรมให้นักเรียนแสดงออก					
26. โรงเรียนควรมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมดนตรีสากลทุกประเภท					
27. โรงเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญและให้แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสากล โดยมุ่งเน้นทักษะความสามารถทางด้านดนตรีของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิบุคพังงาวิทยายน ตั้งกััด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
แบบตอบรับและบทความวิจัย

ที่ ศธ ๖๔.๒๖/๐๑๘๐

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ๙๓๑๑๐

๑๘ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความลงในวารสารปาริชาติ

เรียน คุณชามูเอล นุ่นทอง

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง “การศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 14 (The Study Of The Needs Of Music Instruction For Mattayomsuksa 1 Students At Deebuk Phangnga Wittayayon School Phangnga Secondary Education Service Area 14)” เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารปาริชาตนั้น กองบรรณาธิการวารสารปาริชาติ ขอตอบรับบทความวิจัยเรื่องดังกล่าวลงตีพิมพ์ในวารสารปาริชาติปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๑ (เมษายน – กันยายน ๒๕๕๖) และขอแจ้งให้ท่านทราบว่าขณะนี้อยู่ในระหว่างขั้นตอนการส่งโรงพิมพ์ หากวารสารฉบับนี้เสร็จจะดำเนินการแจ้งให้ท่านทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ จิตนิรัตน์)
บรรณาธิการวารสารปาริชาติ

การศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14
The Study Of The Needs Of Music Instruction For Matthayomsuksa 1 Students At Deebuk
Phangnga Wittayayon School Phangnga Secondary Education Service Area 14

ซามูเอล นุ่นทอง¹

Samuel Nunthong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านคือ 1.ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี และ 3.ด้านสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ความต้องการ ดนตรีสากล

Abstract

The purpose of this research was to study the need in music learning of Matthayomsuksa 1 students at Deebuk Pang-nga Wittayayon Pang-nga Province under Secondary Educational Service Area Office 14. The sample included 132 Matthayomsuksa 1 students. Data was collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and was statistically analyzed in percentage, arithmetic mean, and standard deviation. The findings revealed that the need in music learning of Matthayomsuksa 1 students at Deebuk Pang-nga Wittayayon Pang-nga Province under Secondary

¹ นิติตปริญญาโท, สาขาวิชาดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา แขวงทรีริเวอร์ไซด์ เขตธนบุรี กรุงเทพฯ

Educational Service Area Office 14 was generally found at high level. After item analysis, the one with the highest mean was teachers or related persons followed by readiness of musical instruments and educational institute.

Keywords : Need, Music

บทนำ

การเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนจัดเป็นวิชาพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 จะอยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยจัดเป็นวิชาพื้นฐาน นักเรียนแต่ละคนในแต่ละช่วงชั้นต้องเรียนและยังได้ ผังอยู่กับกลุ่มกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนหรือกิจกรรมชุมนุมที่หลักสูตรได้เปิดกว้าง เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้เพิ่มเติมในรูปแบบของกิจกรรมภาคปฏิบัติเป็นหลัก ทั้งนี้โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสอนนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 พบว่า มีนักเรียนให้ความสนใจต่อการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มชุมนุมดนตรีประเภทต่างๆ ตามแต่ความพร้อมของแต่ละสถานศึกษาที่สามารถเปิดสอนได้ ซึ่งมีชื่อแตกต่างกันไป เช่น กิจกรรมดนตรีสากล กิจกรรมวงโยธวาทิตและกิจกรรมดนตรีโฟล์คซอง เป็นต้น สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการดนตรี ครั้งที่ 5 และในการเรียนดนตรี การเล่นหรือปฏิบัติดนตรีเป็นกิจกรรมที่เด็กให้ความสนใจเพราะเป็นการแสดงความสามารถ เป็นการแสดงความภูมิใจให้กับผู้เรียนเองและทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีความสามารถในการปฏิบัติทักษะการเล่นดนตรี ไม่ว่าจะเป็นเวลาเรียนในห้องซ้อมดนตรีหรือการเล่นรวมวงย่อมต้องการความพร้อมเพรียงและเข้าใจในหน้าที่ของตนเองเสมอ ผลจากการเล่นดนตรี คือ เด็กมีโอกาสได้พัฒนาเรียนรู้แนวคิดทางด้านดนตรี โดยใช้ทักษะการเล่นดนตรีเป็นสื่อ มีความรู้ความเข้าใจทางด้านดนตรี มีการแสดงออกโดยการเล่นซึ่งหมายถึงผู้เล่นต้องรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบทางดนตรีไปด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเล่นดนตรี จึงเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนควรได้ปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ด้านเนื้อหาและแนวคิดด้านดนตรีและเป็นการพัฒนาทักษะการเล่นดนตรีของผู้เรียน ทั้งในการเล่นเดี่ยวและการเล่นดนตรีรวมวง (กุมารี สุวรรณสิงห์, 2543, น.1) อีกทั้งยังช่วยขัดเกลาให้ผู้เรียนเป็นคนอ่อนโยน มีความเป็นตัวของตัวเอง มีจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีอายุประมาณ 13-17 ปี หรือในระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งเป็นวัยที่สดใสมีพลัง มีความสนใจและมีความต้องการในการแสดงออก ซึ่งถ้าไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการแสดงออกถึงความสามารถที่มีอยู่ ก็จะไม่เกิดการคิดสร้างสรรค์หรือถูกกดแรงยับยั้งทำให้ไม่เกิดการพัฒนาศักยภาพของตน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิวกิงวิทยา จังหวัดพังงา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชา

ดนตรีสากลระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องดนตรี ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และด้านสถานศึกษา

แม้ว่าการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของโรงเรียนนั้นได้บรรจุวิชาดนตรีให้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้วก็ตาม แต่การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ และทำความเข้าใจได้ฝึกฝนปฏิบัตินั้นยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และมีอุปสรรคปัญหาหลายประการในด้านการเรียนดนตรีสากล เช่น เวลาเรียน อุปกรณ์เครื่องดนตรีและงบประมาณยังไม่เพียงพอรวมไปถึงผู้บริหารหรือฝ่ายวิชาการของโรงเรียนยังให้ความสำคัญต่อดนตรีไม่เทียบเท่าวิชาการด้านอื่น ๆ และเพื่อให้ทราบถึงความต้องการตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักสูตร และวัตถุประสงค์ที่ได้จัดวางไว้อย่างต่อเนื่องต่อไป รวมทั้งเพื่อให้สถานศึกษาตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงคุณค่าของดนตรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องดนตรี ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการศึกษา

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 จำนวน 200 คน R.V.Krejcie และ D.W.Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 คน

ประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย R.V.Krejcie และ D.W.Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.43) จำนวน 132 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยกรอบเนื้อหาสาระจากแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งลักษณะของเครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล มีจำนวนคำถามทั้งหมด 10 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพด้านครอบครัว มีจำนวนคำถามทั้งหมด 7 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 สรุปผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อยู่ในกลุ่มอายุ 13 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มักจะเคยเล่นเครื่องดนตรีในประเภทเครื่องเป่า นักเรียนมีความสนใจในดนตรีบ้างในบางครั้ง มีนักเรียนบางส่วนเคยฝึกหัดดนตรีสากล แต่ไม่มีบุคคลในครอบครัวที่มีความสามารถในการเล่นดนตรีเป็นส่วนใหญ่ และไม่ได้เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีและผู้ร่วมเสนอผลงานทางดนตรี ส่วนพื้นฐานทางการเรียนวิชาดนตรีสากลนั้น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และได้รับการส่งเสริมด้านดนตรีสากลจากผู้ปกครองเป็นส่วนมาก บิดาและมารดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน มีพี่น้องจำนวน 2 คน มีบิดาและมารดาประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่และมีรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองรวมกันต่อเดือนอยู่ที่ 5,001 - 10,000 บาท เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของการปลูกฝัง เป็นพรแสวงมากกว่าพรสวรรค์ การปลูกฝังให้เด็กมีใจรักดนตรีไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเฉพาะความเพลิดเพลินอย่างเดียว แต่ยังทำให้เกิดทักษะในหลาย ๆ ด้าน พัฒนาสมองและสติประสาท ทำให้เป็นคนละเอียดอ่อน มีจิตใจอ่อนโยน มีเหตุผล มีสมาธิเป็นการฝึกให้เด็กมีวินัยเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาความเป็นผู้นำ การปลูกฝังให้เด็กมีใจรักดนตรีนั้น ไม่จำเป็นที่ผู้ปกครองจะต้องเล่นดนตรีเป็น เนื่องจากดนตรีเป็นวิชาที่เกิดจากทักษะไม่ใช่วิชาท่องจำ ยิ่งเรียนยิ่งยาก ผู้ปกครองบางท่านเห็นเด็กเล่นไม่ค่อยได้ก็จะคิดว่าลูกไม่มีพรสวรรค์จริงๆ

แล้วทุกคนมีความสามารถมีพรสวรรค์ทั้งนั้น แต่อาจจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการอบรมเลี้ยงดู สภาพปัจจุบันทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาที่มานั่งดูเด็กซ้อมดนตรี ต้องทำงานทั้งนอกบ้านและดูแลความเรียบร้อยภายในบ้าน เพียงแต่บอกว่าให้เด็กซ้อมดนตรีเท่านั้น เด็กเป็นวัยที่อยากเล่นเป็นวัยที่ต้องการกำลังใจ ต้องการคำชม และความสนใจจากพ่อแม่ ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับเด็กก็คือการได้รับกำลังใจและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิวกิงวิทยา จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า ความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิวกิงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะการเล่นดนตรีช่วยให้เด็กรู้สึกสงบ กล่อมเกลาคิดใจ มีสมาธิ สามารถเปลี่ยนเด็กที่ขี้โมโหให้กลายเป็นเด็กที่อ่อนน้อมง่าย หรือทำให้เด็กที่เชื่องซึมรู้สึกคึกคัก สดชื่น สดใส ร่าเริง ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ระบุว่า “กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจน การนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในด้านดนตรี ที่มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ร้องเพลงและเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรียะ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดิวกิงวิทยา จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปร ดังนี้

3.1 ด้านการเรียนการสอน

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ตีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นวิชาคณิตศาสตร์สากลช่วยฝึกสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง เนื่องจากการเรียนคณิตศาสตร์นั้น จะต้องเรียนอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่อายุน้อยยิ่งดี เพื่อให้ซึมซับและเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต การเริ่มเรียนคณิตศาสตร์ได้รับพื้นฐานที่ถูกต้อง ทักษะทางคณิตศาสตร์มีผลต่อจิตใจของเด็กเช่นกัน ประเภทของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดจะมีอิทธิพลต่อเด็กไม่เหมือนกัน คณิตที่อ่อนหวานกับคณิตที่เร่าร้อนจะมีผลต่อการพัฒนาของเด็ก คณิตที่อ่อนหวานจะพัฒนาเด็กไปในทางเรียบร้อย อ่อนไหว สุขุม แต่คณิตที่เร่าร้อนจะพัฒนาเด็กไปในทางรวดเร็ว ตัดสินใจรวดเร็ว เด็ดขาด แข็งแกร่ง และเป็นตัวของตัวเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณิ นามวงษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (สาระคณิต) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูคณิตในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร ครูได้รับเอกสารและความรู้ทางวิชาการในการจัดทำหลักสูตรอย่างเหมาะสม มีการวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำหลักสูตรครบทุกขั้นตอน ครูส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรได้เหมาะสมกับท้องถิ่น/ชุมชน เนื่องจากเห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตร ครูส่วนใหญ่มีความรู้ทางวิชาการคณิต และมีทักษะด้านคณิตเป็นอย่างดี และครูมีความเห็นว่าวิทยากรที่มาให้การอบรมในการเขียนหลักสูตรคณิตควรเชี่ยวชาญด้านคณิตโดยตรง จะทำให้ครูมีความมั่นใจในการเขียนหลักสูตรมากขึ้น ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำหลักสูตร ครูมีปัญหาในการจัดทำหลักสูตรขั้นตอนต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากครูได้รับการอบรมการทำหลักสูตรอย่างเหมาะสม ปัญหาที่ครูส่วนใหญ่พบคือ คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้ปกครอง ไม่ค่อยร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรหรือมีส่วนในการจัดทำหลักสูตรน้อย และวิทยากรที่มาแนะนำการเขียนหลักสูตรไม่มีความรู้ด้านคณิต ทำให้ครูขาดความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพหรือไม่ ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตร ครูคิดว่ามีปัจจัยหลายด้านทั้งงบประมาณ วิทยากร และการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา การเตรียมบุคลากรในการทำหลักสูตร ความร่วมมือของชุมชน/ท้องถิ่น ต้องเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน ภาพสะท้อนการใช้หลักสูตร นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดี มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามข้อกำหนดของครูผู้สอนได้ตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และงานวิจัยของวิสาร สุทธิสว่าง ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สาระคณิต ในระดับช่วงชั้นที่ 3 ของสถานศึกษาของรัฐ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ครูคณิตมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาน้อย ขาดความมั่นใจ ความรู้พื้นฐานด้านคณิตของนักเรียนมีน้อย เวลาเรียนไม่เพียงพอไม่สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ให้สูงได้ แต่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สามารถครอบคลุมมาตรฐานช่วงชั้นได้อย่างต่อเนื่องสาระคณิตไทยมีมากกว่าคณิตสากลและคณิตท้องถิ่น เวลาเรียนกำหนดโดย

ผู้บริหารสถานศึกษา การจัดทำคำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ ใช้ตัวอย่างจากคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะเป็นหลัก นักเรียนและชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ผลจากการจัดทำหลักสูตร พบว่า ครูคนตรีให้ค่าน้ำหนักพัฒนาการของนักเรียนเรียงตามลำดับ คือ ความรู้ ความเข้าใจดนตรี คุณธรรมจริยธรรม และทักษะปฏิบัติดนตรีปัญหาที่พบในการจัดทำหลักสูตร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญในการเรียนการสอนดนตรีพื้นฐาน ครูคนตรีมีน้อย ชุมชนขาดสื่อและแหล่งเรียนรู้ดนตรี หลักสูตรไม่ชัดเจนและนักเรียนขาดความรู้พื้นฐานด้านดนตรี

3.2 ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ตีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นมีการจัดเก็บเครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทนา อุดมสิน และ เกื้อจิตต์ นิมทิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีปัญหาด้านสื่อการสอน ซึ่งเป็นปัญหาสูงสุด และครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่า ขาดเครื่องดนตรี ขาดเครื่องแต่งกายขาดห้องฝึกซ้อม ห้องเก็บเครื่องดนตรีและห้องแต่งกาย ขาดสื่อการสอน ขาดงบประมาณ ขาดคนที่จะซ่อมแซมและสร้างอุปกรณ์ และขาดทักษะในการใช้สื่อการสอน และงานวิจัยของมงคล แจ่มบำรุง ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนดนตรีสากลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความต้องการด้านสื่อการเรียนการสอนดนตรีสากล พบว่า ลำดับที่ 1 คือ หนังสือและโน้ตเพลง ลำดับที่ 2 คือ ระบบอินเทอร์เน็ต ลำดับที่ 3 คือ รูปภาพเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ

3.3 ด้านผู้เรียน

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ตีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นนักเรียนสามารถนำวิชาดนตรีไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ เนื่องจากทัศนคติดั้งเดิมของการเล่นดนตรีในประเทศไทย คือ เป็นเครื่องไว้แก้ความรำคาญ ผ่อนคลายอารมณ์เท่านั้น เป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ ไม่สามารถทำเงินได้มากเหมือนวิชาชีพอื่น ๆ แต่เมื่อวันเวลาผ่านไปจนถึงปัจจุบันนี้ พ่อ แม่ ผู้ปกครองบางคนเห็นถึงความสำคัญของการเล่นดนตรี จึงส่งบุตรหลานมาเรียนดนตรีกันมากขึ้นและจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางความคิดดนตรีที่ดีให้เด็ก สนับสนุนให้เด็กดูคอนเสิร์ต และทำกิจกรรมดนตรีเป็นกลุ่ม อีกทั้งสนับสนุนเด็กที่มีพรสวรรค์ด้านนี้ให้ได้ศึกษาเป็นวิชาเอกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ มาสโลว์ ในด้านความต้องการที่จะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด มีความเป็นอิสระในการ

ตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และการต้องการสร้างสภาพของตัวเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้างการนับถือตนเอง ชื่นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ มีความรู้สึกมั่นใจในตัวเองและเกียรติยศ ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูง งานที่ทำหาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพ

3.4 ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตึกพิงงาววิทยายน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดทางด้านดนตรีโดยตรง ครูดนตรีมีส่วนเป็นอย่างมาก เพราะครูสามารถที่จะทำให้เด็กรู้สึกรักดนตรีหรือเกลียดดนตรี การสอนไปวันหนึ่งวันหนึ่งโดยไม่รู้ว่าจะสอนอะไรและจะสอนอย่างไรต่อไปนั้นเป็นการที่ทำลายโอกาสของเด็ก หากครูไม่มีความสามารถที่จะดึงความสามารถทางดนตรีของเด็กออกมาได้จะทำให้เด็กคนนั้นเสียโอกาสในการเรียนรู้ เพราะเด็กคนนั้นอาจจะเป็นนักดนตรีที่ดีก็ได้ การสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เด็กเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ในการเรียนดนตรี การที่พาเด็กไปทำกิจกรรมหรือไปดูการแข่งขันด้านดนตรีเป็นการสร้างแรงบันดาลใจอย่างหนึ่งให้กับเด็ก และการแสวงหาครูที่ดีของผู้ปกครองก็เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะครูเป็นหัวใจสำคัญของการเรียน ไม่ใช่เรียนกับใครก็ได้ ครูที่ดีนั้นสามารถนำนักเรียนไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง ครูที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ ไม่หยุดการเรียนรู้ มองเห็นอนาคตเด็ก เข้าใจเด็กแต่ละคน ครูบางคนสอนไปวันๆ ถึงชั่วโมงสอนก็เปิดหนังสือสอน ไม่ได้คิดว่าจะสอนอะไร ไม่มีแผนการสอน เมื่อครูสอนไปเรื่อยๆ เด็กจึงเรียนไปเรื่อยๆ เมื่อครูไม่มีเป้าหมายในการสอน เด็กก็ไม่มีเป้าหมายในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพิชัย ปรัชญานุสรณ์ ที่กล่าวว่า “เนื่องจากดนตรีเป็นศิลป์ ผู้สอนดนตรีจึงควรเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญ และรอบรู้ในเนื้อหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับดนตรี เช่น ทางด้านการบรรเลง ด้านการรับฟัง ด้านเนื้อหาวิชา ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบ ลักษณะ ทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี อื่นๆ อีกมากมาย เพราะว่าดนตรีไม่เหมือนวรรณศิลป์ที่สามารถบรรยายได้เป็นภาษาเขียนเพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ และสัมผัสได้ง่ายและรวดเร็ว ดนตรีไม่เหมือนทัศนศิลป์ที่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ แต่ดนตรีเป็นได้ทั้งรูปธรรม และนามธรรม” และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายละออ จำปา ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนต้องการครูที่มีความรู้ ความถนัด ด้านดนตรีและนาฏศิลป์โดยตรง และงานวิจัยของฉันทนา อุดมสิน และ เกื้อจิตต์ นิมทิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีปัญหาด้านการเรียนการสอน คือ ครูผู้สอนดนตรี-นาฏศิลป์ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษาและไม่ได้ฝึกอบรมมาด้านนี้โดยตรง ครูผู้สอนไม่มีความถนัด และขาดทักษะในการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ถึงแม้ว่าครูจะพอใจในการสอนวิชานี้เท่ากับวิชาอื่นๆ แต่

เนื่องจากมีลักษณะพิเศษที่ต้องสาธิตท่าทางให้นักเรียนดู ทำให้เกิดปัญหากับครูบางคนที่ไม่ชอบหรือไม่มีความถนัดส่งผลให้การสอนไม่ประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร และงานวิจัยของ นาดยา หงษ์ศิลา ได้ทำการวิจัยเรื่อง สถานภาพทางวิชาการของครูดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า จำนวนครูในวิชาศิลปะกับชีวิตที่มีคุณวุฒิครบ 3 ด้านคือด้านดนตรี ด้านศิลปะ และด้านนาฏศิลป์ มีจำนวน 4 โรงเรียน จาก 36 โรงเรียน ไม่มีโรงเรียนใดที่มีห้องเรียนเฉพาะสำหรับเรียนดนตรีที่สามารถเก็บเสียงได้ เครื่องดนตรีในโรงเรียนมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนและชำรุด ครูดนตรีต้องสอนปฏิบัติดนตรีนอกเวลาเป็นส่วนใหญ่ ครูดนตรีในวิชาศิลปะกับชีวิตมีคุณวุฒิทางดนตรีในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี รวมจำนวน 24 คน ไม่มีคุณวุฒิทางดนตรีจำนวน 12 คน ส่วนใหญ่ที่มีคุณวุฒิทางดนตรี ศึกษาด้านดนตรีสากลมากกว่าดนตรีไทย ครูดนตรีที่ไม่มีคุณวุฒิทางดนตรีต้องหาความรู้ทางดนตรีโดยวิธีศึกษาด้วยตนเอง ครูดนตรีมีความต้องการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถทางดนตรี ด้านทฤษฎีและปฏิบัติทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากลมากกว่าการศึกษาต่อ และมีครูดนตรียังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ระดับ 3 ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรดนตรีหรือการจัดแผนการเรียนการสอนของสถาบันที่ผลิตครูดนตรีให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล

3.5 ด้านสถานศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตึกพังก้าววิทยายน จังหวัดพังก้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามตัวแปรด้านสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นโรงเรียนควรมีเวทีหรือกิจกรรมให้นักเรียนแสดงออก และประเด็นโรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมดนตรีสากล เมื่อเด็กเรียนดนตรีแล้ว ต้องหาโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ ซึ่งการแสดงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการเรียนดนตรี เพราะนอกจากจะเป็นผู้ที่มีฝีมือแล้ว ต้องเป็นคนที่มีความบุคลิกภาพที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง ดังนั้นประสบการณ์ของผู้เรียนที่ผ่านการแสดงบนเวที เป็นการฝึกความมั่นใจ และเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน ประการสำคัญ การแสดงดนตรีของนักเรียนนำมา ซึ่งความภาคภูมิใจของคุณพ่อคุณแม่และตัวผู้แสดงเอง เมื่อดนตรีเป็นส่วนหนึ่ง ที่ทำให้เด็กเกิดความภูมิใจในตนเอง และความภาคภูมิใจที่เกิดขึ้นนำไปสู่ การมองเห็นคุณค่าของตัวเอง มองเห็นคุณค่าของชีวิต เมื่อรู้สึกดีกับตนเองก็จะแผ่ไปยังผู้อื่นด้วย กล่าวได้ว่าดนตรีมีส่วนร่วมสร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อให้คนที่มีคุณภาพสร้างสิ่งที่ดีให้แก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาสโลว์ ในด้านความต้องการทางสังคม กล่าวคือ คนเราต้องการความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม นอกเหนือจากการศึกษาในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาแล้ว วิชาดนตรียังเป็นวิชาพิเศษที่มีผู้ปกครองให้ความสนใจสนับสนุนบุตรหลานให้เรียนดนตรีกันเป็นอย่างมาก แต่

เนื่องจากการเรียนดนตรีในโรงเรียนไม่มีความพร้อมทางการจัดการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ดนตรีมีราคาสูง ครูดนตรีตามโรงเรียนก็มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเท่านั้น หลักสูตรการศึกษาไทยก็ไม่ได้เน้นความสำคัญทางวิชาชีพดนตรีเท่าใดนัก โรงเรียนดนตรีเอกชนต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีความสนใจเรียนวิชาการดนตรีนี้ ปัจจุบันจึงมีโรงเรียนดนตรีเอกชนตาม มาตรา 15(2) ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกฤษณ์ วงศ์คำจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า โรงเรียน ผู้บริหาร ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ครูผู้สอนควรมีวุฒิการศึกษาด้านดนตรี มีประสบการณ์และเอาใจใส่ในการสอนอย่างจริงจัง นักเรียนควรให้ความเอาใจใส่ในการเรียน และมีความรับผิดชอบในการฝึกซ้อม สื่อการสอน ควรจัดหาสื่อการสอนที่ไม่ซ้ำชุด จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องดนตรีให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน การจัดสภาพแวดล้อม ควรมีห้องดนตรีที่เป็นเอกเทศไม่รบกวนการเรียนการสอนวิชาอื่น และส่วนที่สำคัญคือกรมสามัญศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษา เพื่อลดปัญหาด้านยาเสพติดของนักเรียน ปัญหาการชกต่อยกันและปัญหาสื่อออนไลน์ และงานวิจัยของลำ ฤทธิ คงทรัพย์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมวงดนตรีสากลสมัยนิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมชุมนุมวงดนตรีสากลสมัยนิยม จัดขึ้นโดยใช้คาบกิจกรรมชุมนุมจำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์และเวลาออกราชการ ได้แก่ พักกลางวัน หลังเลิกเรียนและวันหยุดราชการ โดยมีลำดับขั้นตอน คือ เขียนโครงการ รับสมัครสมาชิก คัดเลือกนักดนตรีและนักร้องประชุมสมาชิก จัดทำตารางฝึกซ้อม ฝึกซ้อมการบรรเลงและขับร้องออกแสดง และเข้าร่วมประกวดแข่งขันประเมินผล การคัดเลือกนักดนตรีและนักร้อง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก สามารถคัดเลือกนักดนตรีและนักร้องได้ตามเกณฑ์ที่ต้องการ โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนน้อยคัดเลือกจากผู้เรียนวิชาเลือกเสรีดนตรีสากลและจากการประกวดขับร้อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรม ได้แก่ ผู้ร่วมกิจกรรมต้องเป็นผู้ที่มีใจรักและมีพรสวรรค์ในด้านดนตรี โรงเรียนให้การสนับสนุนจริงจังและต่อเนื่อง มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอกับผู้ร่วมกิจกรรม มีครูที่ปรึกษา กิจกรรมชุมนุมที่มีความสามารถช่วยเหลือแนะนำ และใช้เวลาในการฝึกซ้อมมาก

สรุปและการอภิปรายผล

ผลการศึกษาความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 อภิปรายผล ได้ดังนี้

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคิงพังกาวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษา ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ในการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีโดยจำแนกตามตัวแปร ด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นวิชาดนตรีสากลช่วยฝึกสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องดนตรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นมีการจัดเก็บเครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบด้านผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นนักเรียนสามารถนำวิชาดนตรีไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ด้านครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดทางด้านดนตรีโดยตรง และด้านสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นโรงเรียนควรมีเวทีหรือกิจกรรมให้นักเรียนแสดงออก และประเด็นโรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมดนตรีสากล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุมาริ สุวรรณสิงห์. (2543). **การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้น ในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ศ 029) / กุมาริ สุวรรณสิงห์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ฉันทนา อุดมสิน, เกื้อจิตต์ นิมทิน. (2533). **รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ระดับประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนกฤษณ์ วงศ์คำจันทร์. (2544). **ปัญหาการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิตระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นาดยา หงส์ศิลา. (2543). **สถานภาพทางวิชาการของครูดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- พิชัย ปรัชญาอนุสรณ์. (2553). **ทฤษฎีจิตระดับเกรดหนึ่ง**. กรุงเทพฯ : คอมแพคท์พรีนธ์.
- มงคล แจ่มบำรุง. (2552). **การศึกษารูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนดนตรีสากลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สายละออ จำปา. (2543). **สภาพปัญหาและความต้องการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำฤทธิ์ คงรัตนัน. (2545). **การจัดกิจกรรมวงดนตรีสากลสมัยนิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุพรรณิ นามวงษ์. (2549). **การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (สาระดนตรี) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูดนตรีในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- A.H. Maslow. (1943). "A Theory of Human Motivation", **Psychological Review**. (50), 370-96.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ- นามสกุล	นายชามูเอล นุ่นทอง
วัน เดือน ปีเกิด	27 พฤศจิกายน 2516
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523 - 2529	โรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือ จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ.2529 - 2535	โรงเรียนทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ.2535 – 2539	สถาบันราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	ครู คศ. 2 โรงเรียนสตรีพังงา จังหวัดพังงา